STUDVEST

ONSDAG 28. JANUAR 2004 - NR. 2 - ÅRGANG 59 - WWW.STUDVEST.NO VEKE 5

Sende utlendingsliste til overvakingspolitiet

I sommar bad Politiets tryggingsteneste (PST) Universitetet i Bergen om å gje dei ei oversikt over alle ikkje-vestlege studentar ved Universitetet. PST-divisjonen som kontakta UiB er ansvarlege for å hindre spreiing av masseøydeleggingsvåpen.

– Dette er å mistenke heile grupper, meiner leiar i Advokatforeininga sitt lovutval for asyl- og utlendingsrett, Arild Humlen. Han tykkjer PST sitt fiendebilete skaper fleire problem enn det løyser.

SIDE 4 og 5

Foto: HENRIK OMTVEDT JENSSEN / henrik@studvest.no

Sensurert usensurert

Dei siste vekene har Cinemateket vist tidlegare sensurerte filmar i serien «Det sensuren tok». I «Sweet Movie» (biletet) er to meter film med ein forgylt penis sett attende før framsyninga i helga.

SIDE 9

Ulven kjem!

Om du gjekk glipp av gjensynet med Ulven på NRK i jula, får du sjansen i Filmklubben kommande måndag.

SIDE 12

– SiB har for låge prisar

SATS skuldar SiB for å bryte konkurranseregler når dei let ikkje-studentar trena billeg hos dei. ESA vurderar no saka.

SIDE 6

STUDVEST
studvest@uib.no
55 54 52 06 (Ansvarlig red.)
55 54 51 48 (Nyhende)
55 54 52 21 (Kultur/Foto)
Fax: 55 32 84 05

PARKVEIEN 1
5007 BERGEN
www.studvest.no

ANSVARLEG REDAKTØR:
Vemund Jensen
Telefon: 986 69 048

NYHENDEREDAKTØR:
Eirik Meling
Telefon: 922 40 160

KULTURREDAKTØR:
Camilla Krogli Hansen
Telefon: 952 22 208

FOTOREDAKTØR:
Henrik Omtvedt Jenssen
Telefon: 934 27 507

NYHENDEJOURNALISTAR:
Øyvind Lefdal Eidsvik
Vidar Gudvangen
Marianne Lundanes
Marie Palm
Kristoffer Stabrun
John Myraunet
Elisiv Gregersen
Julie Irene Bjørk
Silje Kjellevold
Linda Skjærvik
Fredrik Bjørgo
Jennifer Fossnes
Morten Fæste
Iselin Åsedotter Strønen

KULTURJOURNALISTAR:
Ingebjørn Bleie
Pål Hauff Hvattum
Walter N. Wehus
Silje Rørtveit Mundal
Jørgen Eide
Kristin Marie Berstad
Anja Haukeland
Eirin Eikefjord
Ragnhild K. Ultveit-Moe
Magnus M. Rognhaug
Mona Sæther Evensen
Stine Helgesen
Magnus Odéen
Ingrid Sælensminde

FOTOGRAFAR:
Mathias Danbolt
Mari Sundsbø
Trond Sørås
Håkon Eikesdal
Per Christian Solheim
Marte Vike Arnesen

GRAFISK UTFORMING:
Ragnhild Thomsen
Øystein Vidnes
Roald Ramsdal
Trude H. Tenold
Torill Henningsen

ANNONSER:
Gaute Tjemsland
Tlf. 55 56 38 30
Fax: 55 32 97 99
annonse@studvest.uib.no

VEVS-ANSVARLEG:
Per-Kristian Nordnes

FOTOSATS:
Grafisk Forum

TRYKK:
Mediatrykk

STUDVEST:
Studvest kjem ut kvar onsdag i eit opplag på 7000. Studvest vert gitt ut av Velferdstinget i Bergen, som står utan redaksjonelt ansvar.

KLESSKIFTE. Det haster med å få klærne på når gutta står på kaia , våte etter et vinterbad.

Sjøbadet

Det duskregner sidelengs og blåser surt ved sjøflyplassen i Sandviken denne søndagen. Guttene fra Lillesand gjør seg klare til det ukentlige sjøbadet.

Tekst: MARIE PALM
marie@studvest.no
Foto: MARI SUNDSBØ
mari@studvest.no

– Det er 5,8 grader celsius i vannet, sier Andreas med andakt i ansiktet. Lufttempraturen er på seks grader. De andre står og småtripper for å holde kroppstemperaturen oppe før de stuper i vannet. Med seg til kaia har de to liggeunderlag til å stå på, fire håndklær og en stor kopp kaffe som de deler.

– UTROLIG DEILIG!

De tar en siste sipp av kaffen før de tar av seg skoene og stiller seg på liggeunderlaget. Nesten rituelt tar de av seg klærne. Ingen av dem snakker. Så går de ned til vannkanten og stuper uti.

– Ooh! utbryter Per idet han får hodet over vannet. De fire kameratene tar noen svømmetak innover, før de klatrer opp igjen. Oppe på land begynner de å hoppe rundt på liggeunderlaget.

– Dette er mellomfasen. Huden er iskald og sakte begynner varmen å spre seg ut fra beinmargen, forklarer Asbjørn.

– Det gjelder å kontrollere smerten, sier Per. Han er fyllesyk idag og hevder at et iskaldt sjøbad er den beste kuren mot fyllesyke.

– Dette var utrolig deilig. Man kjenner blodet pumpe idet man kommer opp, forteller Erlend. Nå gjelder det å få på seg klærne, fort, fort.

INGEN GUTTETING

Det hele startet i et kollektiv i Sandviken i september ifjor da Asbjørn satte opp en badeliste på kjøleskapet. Idag er det åtte navn på lista, deriblant to jenter. Minst en gang i uka samles gjengen for å ta et bad. Hvert bad krysses høytidelig av på listen.

– Vi tror nå det er litt sunt. Ingen av oss har vært syke siden vi begynte, forteller guttene.

Asbjørn mener at det handler om å nyte følelsen når man kommer opp.

– Det er ikke en sånn macho-ting, påstår han.

– Jeg tror man må prøve å bade for å forstå det, mener Eivind. S

INGEN NØLING. Med andakt stuper gjengen igjen uti det iskalde vannet.

GRUPPEPRESS. – Det er litt gruppepress i at lista henger oppe, sier Per.

LEIAR

28. januar 2004

STUDVEST FOR 25 ÅR SIDEN

Günter Grass har vært i Bergen. Ved en tilstelning i et fullsatt Lite Auditorium leste han opp fra sin siste bok «Flyndra» i over 1 1/2 time for et lydhørt og entusiastisk publikum. Han forteller etterpå at boka framfor alt handler om matproblemene og historiefortolkning. Historikerne interesserer seg bare for politiske data, mens vanlige menneskers eksistens angår dem lite. Men det er en eksistens hvor 50 % av menneskene har vært permanent underernært. I vanlige historiebøker er slikt bare fotnoter, i «Flyndra» er det innebygd i stoffet. (Fra artikkelen «Møte med en lystig pessimist». Studvest nr. 1 -2, januar 1979)

STUDVEST FOR 10 ÅR SIDEN

Universitetet har fått bevilget ekstraordinære midler fra Staten for å pusse opp Sydneshaugen skole. Heis for funksjonshemmede, nye farger og nytt ventilasjonsanlegg er prioriterte formål. I overkant av tre millioner kroner skal Universitetet bruke på Sydneshaugen skole i år. Ved drifts- og innkjøpsavdelingen får Studvest opplyst at man prioriterer å bygge en heis for funksjonshemmede. I tillegg skal noen av trappene få ramper slik at det blir lettere å ferdes for rullestolbrukere. Av hensyn til byggets karakter og alder blir likevel ikke endringene alt for drastiske. (Fra artikkelen «Sydnes pusses opp». Studvest nr. 1, 19. januar 1994)

Terrorister på UiB

■■ Alle ikke-vestlige studenter ved Universitetet i Bergen er potensielle terrorister, synes Politiets sikkerhetstjeneste (PST) å mene. I sommer krevde de oversikt over alle afrikanske, asiatiske, østeuropeiske, australske og søramerikanske studenter ved Universitetet. Det kan visst være fare for at noen av dem kan komme til å spre masseødeleggelsesvåpen. Og informasjonen om studentene gav UiB fra seg uten motargumenter. Selv om Universitetet i slike situasjoner er pålagt å gi fra seg opplysningene hadde det vært ønskelig at en av liberalitetens høyborger i Norge hadde vært villig til å kjempe litt mot terrorismeparanoiaen og overvåkingsiveren som har fulgt i kjølvannet av 11. september.

■■ Og hvorfor bare ikke-vestlige studenter? Finnes det ikke terrorister fra USA, Canada eller Schengen-området? Stigmatisering er et fint fremmedord.

■■ Et minstekrav måtte vært at studentene det gjelder i hvert fall ble informert om praksisen. Men det har visst ikke UiB noen rutiner for. Ved neste korsvei håper vi at Universitetet takker nei til å bli med Politiets sikkerhetstjeneste på bærtur.

Manglende medisin

■■ Torsdag 29. januar får omkring 200 norske medisinerstudenter beskjed om at de må endre høstens planer. De får ingen turnustjeneste i august siden norske sykehus kun kan ta imot 350 nye turnusleger i august. 550 sisteårsstudenter ved medisin deltar i trekningen av turnusplassene. Et halvt års venting blir resultatet for de som trekker de 200 dårligste nummerne. Ved neste trekning, en gang utpå høsten 2004, er de derimot garantert plass.

■■ Men dette er kun tilsynelatende en løsning. Hvis ikke antall turnusplasser økes ved norske sykehus før den tid må enda flere medisinerstudenter ut i et halvt års venting da.

■■ De studentene som allerede har ventet et halvt år tar 200 av plassene. 150 plasser står igjen til resten. Og det blir ikke færre medisinerstudenter i fremtiden. Snarere tvert imot. Resten er enkel matematikk og innen få år en uholdbar situasjon, hvor man risikerer medisinerstudenter på gress i årevis, ventende på sjansen til endelig å fullføre utdannelsen.

■■ Forskjellige løsninger er skissert. Steng ute norske medisinerstudenter som tar utdannelsen i utlandet. En økning av antall turnusplasser veies mot en mulig svekkelse av kvaliteten på opplæringen. En tredje løsning er å kutte de offentlige tildelingene av turnusplasser og overdra ansvaret for å skaffe turnustjeneste til studentene selv.

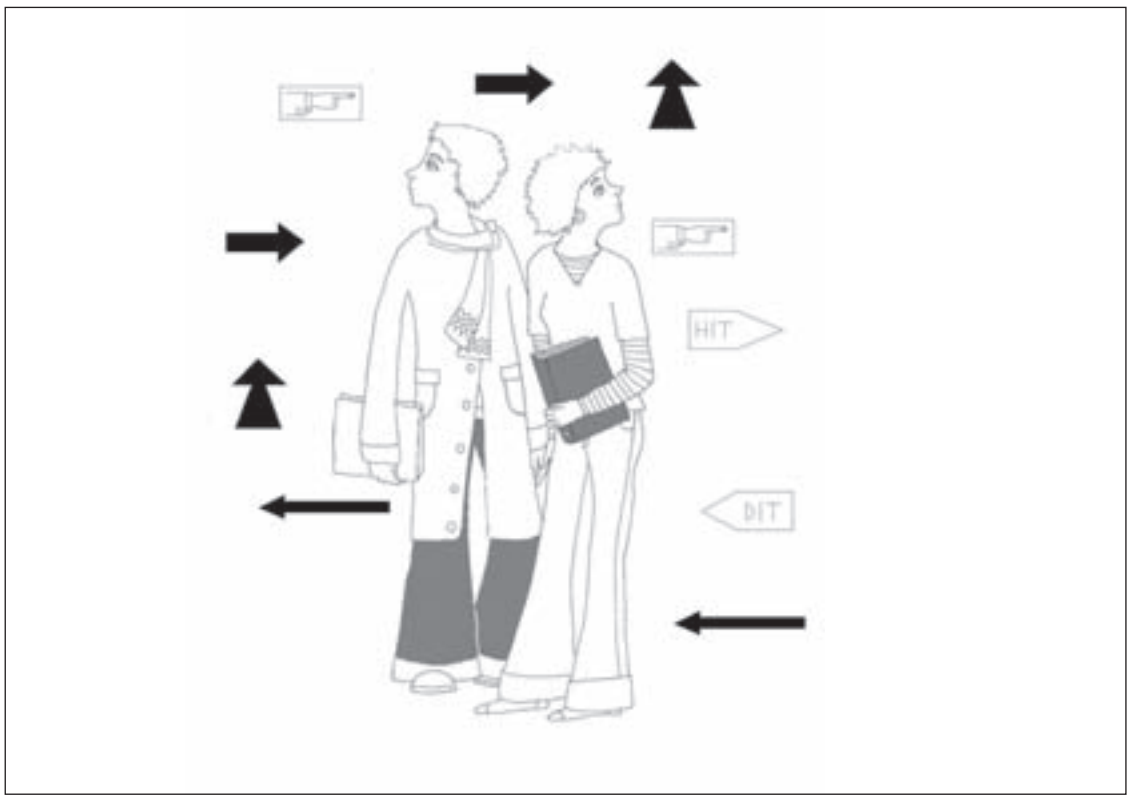
■■ Det eneste som er sikkert er at problemet ikke forsvinner av seg selv. Nå må Sosial- og helsedepartementet og Lege- og medisinerstudentforeningene snart finne en løsning.

STUDVEST

Grunnlagt i 1945. Studvest er ei avis for og av studentar ved lærestadene tilknytta Studentsamskipnaden i Bergen. Studvest er ei partipolitisk uavhengig og kritisk vekeavis.

Studvest arbeider etter reglane i Ver varsam-plakaten for god presseskikk. Den som meiner seg ramma av urettmessig avisomtale, oppfordrast til å kontakte redaksjonen.

Pressens faglige utvalg (PFU) er eit klageorgan oppnemnd av Norsk Presseforbund. Organet behandlar klager mot pressa i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22 40 50 40 Telefaks: 22 40 50 55

Illustrasjon: Monica Tronstad

Midt mellom to stoler

KOMMENTAR

Høst 2002: Velkommen til Universitetet i Bergen! Her kan du ta grunnfag i biologi, nordisk, fransk og så videre, og bygge det videre med mellomfag og hovedfag.

Høst 2003: Velkommen til Universitetet i Bergen! Her kan du velge blant våre mange *bachelorprogrammer* i noe du er interessert i, enten det måtte være molekylærbiologi, midtøstenkunnskap, utviklingsstudier eller litteraturstudier.

Dette er inntrykk fra studiebrosjyrene fra UiB med ett års mellomrom. Hva er det som har skjedd?! I alle år har vi fått høre fra eldre søsken, foreldre, rådgivere og lærere om hvordan det er å studere ved universitetet og at man først må begynne med grunnfag, før man går videre til mellomfag og hovedfag. Men det hører fortiden til.

Jeg begynte som forberedendestudent høsten 2002 ved HF. Jeg var ikke helt sikker på hvilket fag jeg skulle ta, men jeg regnet med at jeg ville bestemme meg underveis. På en forelesning på høsten en gang, dukket det opp en dame som slengte opp en transparent hvor det sto ni flotte navn på noe hun kalte for studieprogrammer. Vi fulgte med, dog med en viss skepsis. Hun oppfordret alle til å melde seg på ett av programmene så fort som mulig. Jeg tok det hele med en klype salt og gikk til en veileder for å høre hva dette var for noe. Jeg fortalte henne at jeg ikke var klar for å sette av hele studietiden min til et program, og at jeg foretrekker å ta ett skritt av gangen. Det er ikke noe problem, bedyret hun, så derfor satte jeg i gang med litteraturvitenskap «grunnfag». Snikende og umerkelig hadde det havnet to anførselstegn på det før så familiære ordet. De aller fleste på faget havnet i denne ulne kategorien, mens noen få var meldt opp til program. De tok bare en av de to modulene, og jeg er ganske sikker på at de mistet helhetsforståelsen av faget. Foreleserne refererte ofte til pensum i den andre modulen, og så ikke ut til å ta videre hensyn til programstudentene. Flere av professorene ga også inntrykk av at de ikke var særlig begeistret for dette nye opplegget, og én kalte det hele relativt krast «kvalitetsreformens regime». Er det rart studentene blir forvirret, med så ulike signaler fra øverste hold?

Vår 2003: Jeg begynner å tenke på veien etter litteraturvitenskap, og tar turen ned til SV-bygget for å besøke en veileder. Sammenliknende politikk høres spennende ut, og jeg spør om jeg må søke gjennom samordna opptak for å få plass etter jul. Å nei, det var helt unødvendig. Det kunne jeg vente med til høsten.

Høst 2003: – Sam.pol. etter jul? Tja, det spørs. Vi må prioritere programstudentene først, så du kan ikke regne med noen plass.

Hvordan har disse overgangsordningene fra det gamle til det nye systemet fungert? Finnes de egentlig? Fra uoffisielt hold har jeg fått høre at ledelsen har gitt uttrykk for at de ikke kan prioritere de som allerede var inne i systemet før kvalitetsreformen ble innført. Det har de verken tid eller ressurser til. Men er det greit at noen (det vil si noen tusen) blir nedprioritert fordi et nytt system skal innføres? – Synd for deg, du er havnet i feil kull, og vi kan ikke hjelpe deg!

Universitetet kan fortone seg som et byråkratisk kaos, og som fersk student kan man føle seg som en romanfigur hos Kafka. Du spør om hjelp, og du blir henvist videre, og videre og videre. Er en veileder klar over hvilket ansvar han/hun har, når han/hun strør rundt seg med opplysninger og råd som ikke holder mål? At det har en enorm påvirkning på en usikker og uvitende student? De kan mene hva de vil om kvalitetsreformen, men når den først er innført er det vel best å prøve å hjelpe studentene i informasjonskaoset og finne den beste løsningen for hver enkelt?

Jeg fikk min ønskede studieplass. Men det er ikke alle som er like heldige som meg.

S KRISTIN MARIE BERSTAD / kristin@studvest.no
Kulturjournalist i Studvest

UIO SKJULER RADIOKTIVE KILDER

Universitetet i Oslo (UiO) ønsker å hemmeligholde hvor radioaktive kilder ved universitetet oppbevares, skriver Universitas. Statlige myndigheter påla etter 11. september 2001 UiO å holde slik informasjon borte fra offentligheten av frykt for tyveri. Tidligere i januar ble en nøytronmeterlogger funnet i et roterom i Niels Henrik Abels hus. Bellona vil anmelde UiO for brudd på strålevernloven for dette. Organisasjonen er ikke fornøyd med universitetets håndtering av saken. – Man sikrer seg ikke mot tyveri ved å holde tilbake informasjon. Det gjør man derimot ved å sikre kildene, sier Erik Martiniussen i Bellona.

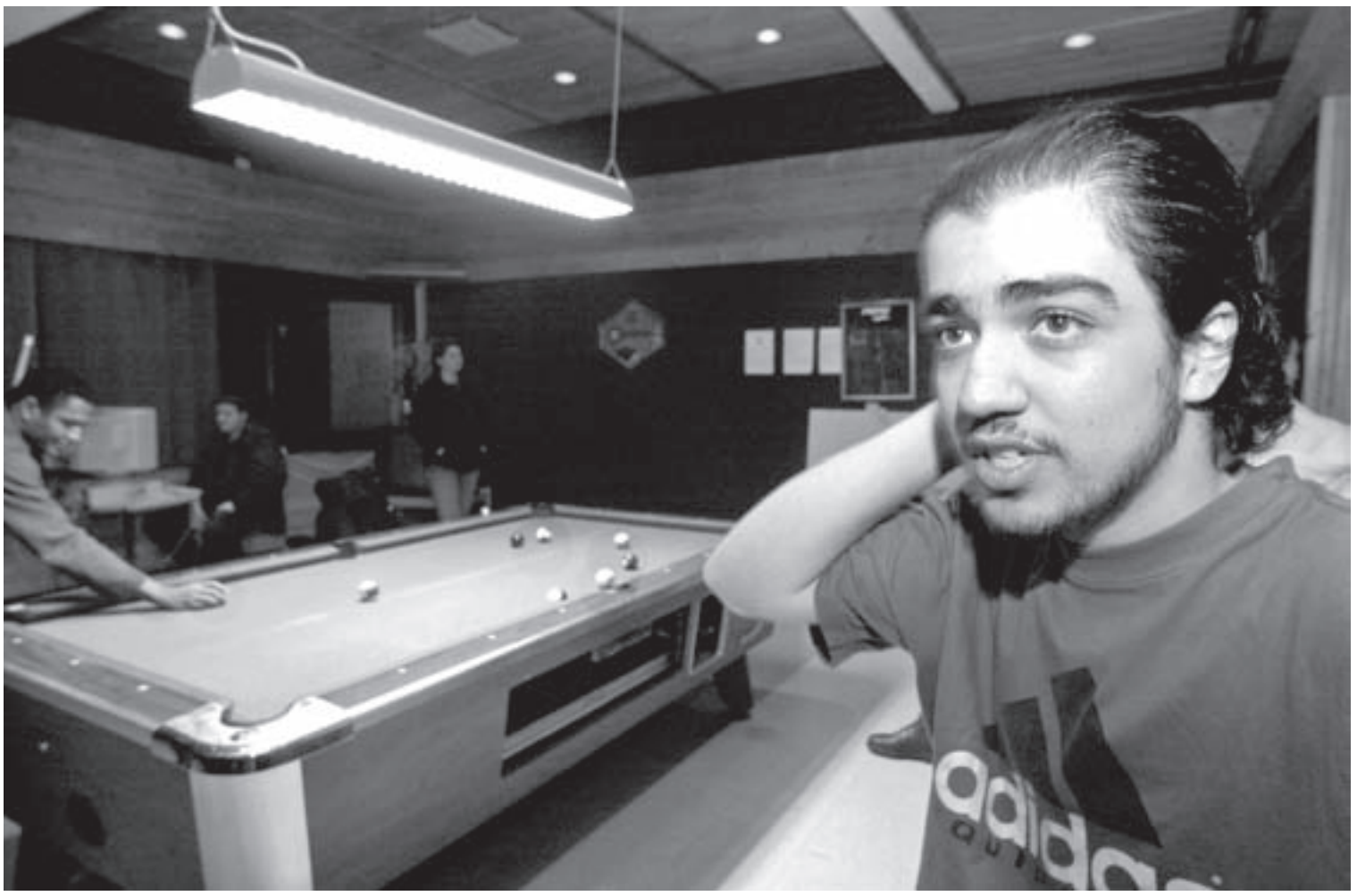
FLEST JENTER TIL UTLANDET

Over halvparten av de norske studentene som reiser til utlandet, er kvinner. Nettavisen skriver at det i 2002 var 14.200 som studerte ved universiteter og høgskoler i utlandet med støtte fra Lånekassen. 55 prosent av disse var kvinner. Samlet har antallet utenlandsstudenter økt jevnt og trutt de siste årene, men kvinneandelen har økt sterkt. I 1986 var bare en tredjedel av de som tok utdanning i utlandet kvinner.

Ikkje-vestlege studentar utlevert til etterretninga

Alle UiB-studentar frå land utanfor Schengen og Nord-Amerika har blitt registrert av Politiets tryggingsteneste (PST). – Vi har eit ansvar for folks tryggleik, forsvarar PST seg med.

Tekst: ØYVIND LEFDAL EIDSVIK
oyvind@studvest.no
Foto: HENRIK O. JENSSEN
henrik@studvest.no

SENDT TIL PST. Iranske Saeid Shatighi står på lista Politiets tryggleiksteneste, det gamle overvakingspolitiet, har fått frå UiB. – Håpar lista ikkje blir spreidd vidare, seier Shatighi.

Universitetet i Bergen (UiB) overleverte i haust ei oversikt over alle afrikanske, asiatiske og sør-amerikanske studentar ved UiB, etter ønske frå PST.

– Dette er å mistenke heile grupper av studentar, seier Arild Humlen, leiar i Advokatforeininga sitt lovutval for asyl- og utlendingsrett. Han meiner at PST ikkje kan be om slike lister utan at det føreligg konkrete mistankar.

MØTTE UiB

Det var på eit møte med Universitet si utdanningsavdeling i juni, at PST bad UiB om å få utlevert liste med personalia over alle studentar frå land utanfor EU, EØS, USA og Canada. Lista vart sendt i september, utan at studentane vart informert om det. På møtet var det PST si eining for illegal spreiing av kjemikaliar og masseøydelegginsvåpen (kontra proliferation) som møtte UiB.

Etter det Studvest kjenner til er totalt 543 studentar på lista til PST. Hovudtyngda av dei registrerte er asiatiske og afrikanske studentar, med austeuropeiske studentar hakk i hel, i følgje tal frå Norsk samfunnsvitskapeleg datateneste.

Truleg har Universitet i Oslo fått same spørsmålet som UiB, og sendt brev til PST om saka. Men innhaldet i det brevet er hemmelegstempla, med omsynet til rikets tryggleik som grunngjeving. Verken ved Universitetet i Tromsø eller NTNU er det registrert liknande førespurnadar frå tryggleikstenesta.

– PÅLAGT AV LOV

I følgje Mette M. Torrissen, utdanningsdirektør ved UiB, er ikkje universitetet alt for lykkelege over å sende frå seg slike lister.

– Så lenge det er heimla i lov, er det ikkje mykje vi kan gjere. Men vi passar på at vi ikkje gjev ut meir informasjon enn vi må, seier ho.

– *Men kvifor blei ikkje studentane varsla om at dei blir registrert av overvakingspolitiet?*

– Det har vi ikkje rutinar for, seier Torrissen.

– KONFLIKTSKAPAR

SVs stortingsrepresentant Siri Hall Arnøy er sjokkert over PST sin registreringsiver:

– Har dei verkeleg gjort det? Det får meg til å lure på om ikkje PST har eit fiendebilete som lagar like mykje problem som ei løysing, undrar Hall Arnøy.

Fungerande nestleiar i Stortingets justiskomité, Jan Arild Ellingsen frå FrP, er derimot glad for at PST har oversikt.

– Skal vi tru at alle studentar vil det beste? Eg er tilhengar av alle tiltak som fører til eit sikrast mogleg samfunn.

– *Kva med individet sin rettstryggleik?*

– Nei, det blir mindre viktig ut frå kva funksjon PST har, avsluttar Ellingsen.

ANSVAR FOR TRYGGLEIK

Ved Politiets tryggingsteneste er informasjonsleiar Trond Hugebakken mindre villig til å kommentere saka.

– Vi kan ikkje gå ut med detaljar. Spreiinga av masseøydeleggingsvåpen er eit spørsmål av global betydning, som vi må ta alvorleg, seier Hugebakken, og viser til sin kollega i Bergen.

Overvakingssjefen i Hordaland, Steinar Karlsen, er ikkje samd med Hall Arnøy og Humlen i at dette er mistenkeleggjering:

– Det blir veldig lett misforstått, dette. Vi har eit ansvar for at alle skal kjenne seg trygge, også studentane som står på lista. Vi mistenker ingen.

– *Kvifor spør de berre etter studentar frå ikkje-vestlege land?*

– Det er vel ganske naturleg, når vi veit korleis den globale trusselen om spreiing av masseøydeleggingsvåpen er. Vi må snevre det inn.

Datatilsynet vil ikkje kommentere saka, då dei opplyser at arbeidet til PST ikkje er deira område. Dei viser til EOS-utvalet, det stortingsoppnemnde kontrollutvalet til tryggingstenesta. Heller ikkje EOS-utvalet vil kommentere saka i media, men tek eventuelt opp saka til intern handsaming. S

– Verre i Iran

Iranske Saeid Shatighi står på lista til overvakingspolitiet. Det bekymrar han ikkje - med mindre lista kjem på avvegar.

Shatighi har vore i Noreg i fire år, og er ikkje overraska over at namn, adresse, fødselsdato og statsborgarskap blir registrert av PST.

– Nei, det er ikkje eit stort problem for meg. Hadde dette vore i Iran, trengte ikkje etterretninga å ha spurt universitetet mitt om opplysingane. Dei hadde visst det allereie, seie studenten. Han studerer norsk for framandspråklege, og skal etter planane byrje på medisin etter sommaren.

– WHAT?

– Men det er to ting som er gale, seier Saeid Shatighi.

– For det fyrste eksklusiviteten. Kvifor vil dei berre ha namnet til oss som kjem utanfrå Vesten? Og kva skjer med denne lista? Vil den til dømes bli gjort tilgjengeleg for amerikansk etterretning? spør han.

– Hæ? Gjer dei det, undrar ei lett rysta Ruth Bett, landskoordinator for den internasjonale studentunionen i Noreg (ISU), da ho får vete om overvakinga. Elles vil ikkje ISU uttale seg om saka før dei har fått diskutert ho internt.

SPØRRETIME

På Stortinget trur ikkje SV-representant Siri Hall Arnøy at PST forstår at det kan oppfattast som mistenkeleg og overvakande å registrere ikkje-vestlege studentar.

– Nettopp det at studentar lurer på om andre land får tak i slike lister, viser at tryggleikspolitiet må vere tilbakehaldne med å be om slike ting. Sjølv om dei formelt har rett til det.

Stortingsgruppa til SV vurderer no å ta opp saka med justisministar Odd-Einar Dørum i Stortinget sin spørjetime. S

Du kan høre mer om denne saken i detbattprogrammet «Det offentlige rom» på Studentradioen torsdag kl. 18.00, fm 107,8 mhz.

VENNER VIKTIGST FOR YRKESVALG

Venner har størst påvirkningskraft på norsk ungdom når vi gjør utdannings- og yrkesvalg. En undersøkelse gjort ved Høgskolen i Oslo viser dette, skriver VG. Tusen ungdommer deltok i undersøkelsen. 54 prosent av guttene og 49 prosent av jentene svarte at de tenkte på vennene når de planla sin utdanning. 90 prosent av elevene svarte at et yrke i samsvar med faglige interesser og evnene deres var viktig. Mulighet for høy lønn var svært viktig for 55 prosent av guttene og noe over 30 prosent av jentene.

NETTBRUKERE UTESTENGTE

Etter anklager om ulovlig fildeling av filmer via studentbynettet har Universitet i Oslos IT-senter (USIT) valgt å stenge flere beboere ute fra Internett. 27 beboere på Sogn studentby er anklaget for å ha lastet ned opphavsbeskyttede filmer. Siden i sommer har USIT mottatt omtrent 40 e-post-henvendelser fra Hollywood-selskaper. Noen av henvendelsene truer USIT med søksmål. Tor Bu, IT-direktør ved Universitet i Bergen, sier at de har hatt tilsvarende problemer ved deres nett i Bergen, men ingen brukere er blitt utestengte.

– UiB dysser ned overvåkning

OVERVÅKET. Førsteamanuensis Torstein Hjellum mener det ikke er noen grunn til å ha tillit til PST, universitetsledelsen bør tvert imot være urolig.

Førsteamanuensis Torstein Hjellum ved Institutt for sammenliknende politikk anklager universitetsledelsen for å legge lokk på overvåkning.

Tekst: ISELIN ÅSEDOTTER STRØNEN
iselin@studvest.no
Foto: MARI SUNDSBØ
mari@studvest.no

I 2002 ble det holdt et møte mellom universitetsledelsen og Politiets sikkerhetstjeneste (PST) for å avklare dagens forhold mellom Universitetet i Bergen (UiB) og PST.

Hjellum, som selv ble ulovlig overvåket i 13 år, tilbød seg å være tilstede på møtet. Han mente hans erfaring med overvåkning kunne være en nyttig ressurs. UiB-ledelsen avslo, men universitetsdirektør Kåre Rommetveit lovet ham et referat fra møtet. Dette referatet kom aldri.

I forkant av møtet påpekte Hjellum overfor universitetsledelsen hva overvåkningssjef på Vestlandet, Steinar Karlsen hadde uttalt til Bergens Tidende i 2001: PST hadde fortsatt kilder ved UiB. Hjellum fant dette sterkt urovekkende.

DYSSER NED?

I et brev til Rommetveit femte mai i fjor etterlyste Hjellum referatet og kommenterte at *«det kan synast som om universitetsleiinga ønskjer å dysse saka ned ettersom det har vore taust med omsyn på tilbakemelding»*

Ni måneder senere, sjuende januar i år, beklager Rommetveit det sene svaret, og skriver at det ikke ble skrevet noe referat fra dette møtet.

– Å vente ni måneder med å svare er kritikkverdig saksbehandling. Dette er en alvorlig sak, og offentligheten har krav på et svar, sier Hjellum.

Rommetveit sier til Studvest at Hjellums brev beklageligvis ble glemt.

– At det ikke ble skrevet referat fra møtet skyldes at det ikke var noe særlig å rapportere, forklarer universitetsdirektøren.

KOMMERSIELL SPIONASJE

Rommetveit forteller at et tema på møtet var åpenheten i fagmiljøene i forhold til kunnskapsspionasje.

– Jeg er dessverre av den oppfatning at om PST har andre kilder på universitetet, ville ikke vi heller fått vite om det. Vi gjorde klart vårt syn på universitetet som en åpen institusjon, slik det bør være i et demokratisk samfunn, fastslår han.

– *Forstår du at Hjellum er opptatt av saken?*

– Nei. PST har gjort det klart at det han ble utsatt for er et tilbakelagt stadium.

Overvåkningssjefen på Vestlandet, Steinar Karlsen, sier at det er PSTs oppgave å ha kontakt med mange miljø for å holde seg oppdatert.

– *Har dere i tilfelle de samme kildene i dag, som dere hadde da det ifølge Lund-kommisjonen foregikk ulovlig overvåkning ved Universitetet?*

– Jeg kan ikke kommentere det, og jeg synes heller ikke at det er interessant. Vi forholder oss til Lund-kommisjonens rapport. Jeg kan forsikre at vi ikke driver ulovlig overvåkning i dag.

OVERVÅKER FORTSATT

Hjellum reagerer på at universitetsledelsen er for lite kritisk til PSTs aktivitet. Han mener den forsvarlige holdningen hadde vært å oppnevne en uhildet og uavhengig granskar til å undersøke dette.

– *Hvilke grupperinger tror du er interessante for PST i dag?*

– Jeg vil anta at det gjelder utenlandske grupper, men også venstreorienterte grupperinger som for eksempel Attac og Boligaksjonen. Alt som er på siden av rutinepolitikken.

Hjellum er opptatt av at 11. september har legitimert overvåkning og svekket personvernet. Han er ikke overrasket over at UiB måtte gi PST en liste over alle sine ikke-vestlige studenter.

– Kampen mot terrorismen har sine paralleller med kampen mot kommunismen på 70-tallet. Hysteriet som blir pisket opp blir lett et dekke for legitimering av brudd på rettssikkerheten, sier han. S

Mangelfullt seminartilbud

Mens alle sto på seminarmodellen, strøk 38 prosent på skoleeksamen ved psykologivarianten av exphil. – Urettferdig at ikke alle fikk seminarplass, mener psykologistudent Dag Halvor Tveiten.

Tekst: SILJE KJELLEVOLD og MORTEN FÆSTE
siljek@studvest.no / morten@studvest.no
Foto: HÅKON EIKESDAL
håkon@studvest.no

– Pensum blir gjennomgått langt mindre utfyllende på forelesninger enn på seminarene, mener Tveiten.

Han var førstesemesterstudent ved Psykologisk fakultet i høst, og måtte ta skoleeksamen før jul, i mangel på seminarplass. Det endte med stryk.

– Det blir urettferdig å lose noen gjennom semesteret, mens andre må klare seg på egenhånd, mener han.

MANGLER ROM

Kun 200 av 865 exphil-studenter ved psykologi fikk seminarplass i høstsemesteret. 80 sto på venteliste, men kom ikke med.

Det psykologiske fakultetet var det eneste fakultetet som ikke kunne tilby seminarmodell til alle som ønsket det.

– Dette skyldes manglende romkapasitet, forklarer exphil-koordinator ved Universitetet i Bergen (UiB), Fredrik Bråten.

HF-fakultetet, som er ansvarlig for gjennomføringen av exphil-studiet ved UiB, kalkulerte med samme søkermengde som tidligere, da høstens seminar ble planlagt. Seminarmodellen viste seg derimot å være mer populær enn antatt.

SER MISNØYEN

Bråten forstår at studenter som ikke fikk plass på seminar i høst kan føle seg urettferdig behandlet.

– Kontinuerlig oppfølging og veiledning gir naturlig nok bedre resultat enn om man leser alene, medgir han.

Høy strykprosent skyldes like mye dårlige undervisningsforhold med overfylte forelesninger, som for få seminarplasser, mener Magnus Brødvoll, leder i Ødipus, studentutvalget ved psykologi.

– Men vi må ha seminartilbud til alle som ønsker det, sier han.

Fredrik Bråten lover at det vil bli flere seminarplasser neste høstsemester.

– Målet er at alle som ønsker det, skal kunne følge seminarmodellen, forsikrer han. S

MISFORNØYD. Dag Halvor Tveiten er svært misfornøyd med førstesemesteret ved psykologi. Som 172 andre strøk han på exphil-eksamen i høst.

NYHENDE

28. januar 2004

BODØ KAN FÅ UNIVERSITET

Et EU-krav om økt arbeidsgiveravgift i nord, kan føre til at Høgskolen i Bodø blir universitet, melder Aftenposten. Høyere arbeidsgiveravgift for de nordligste fylkene skal etter løfte fra regjeringen kompenseres til «samfunnets beste». For Nordland dreier denne kompensasjonen seg om 300 millioner kroner årlig, og Høgskolen i Bodø håper at disse pengene vil hjelpe skolen å få universitetsstatus. – Som universitet vil vi kunne produsere enda mer forskning som landsdelen trenger, sier rektor ved høgskolen, Frode Mellemvik til Aftenposten.

MULIG Å ENDRE FASTRENTE

Har du bundet studielånsrenta på en høy rentesats og angrer på det, kan du enkelt endre dette, melder NRK. Det eneste du må gjøre, er å melde deg opp til minst 15 studiepoeng og søke om et lite lån fra Lånekassa. Ved å ta opp et nytt lån bryter du fastrenteavtalen automatisk. Du trenger dessuten ikke å stå på eksamen og kan tjene så mye du vil ved siden av. For låntakere med bundet fastrente er det tusenlapper å tjene på å gå over til flytende rente som fra 1. april blir 3,6 prosent.

NEWS

WORKOUT WORRIES

Gym chain SATS feels SiB is a competitor with unfair advantages. Now ESA has been alerted in order to decide if SiB's practice is illegal.

– We disapprove of SiB effectively dumping their prices, says Jill Jahrmann of SATS

SATS is not content with how SiB receives funding and undercuts their own prices.

Jahrmann says the situation is similar in several cities. However, Bergen was chosen because here the differences between offerings are obvious.

Non-students have to pay 3.200 NOK a year to have access to SiB's facilities. That's about 2.500 NOK less than SATS charges.

SURVEILLANCE OF NON-WESTERNERS

All students at UiB who are not citizens of a Schengen country or North America are in the archives of the PST portion of the Norwegian police.

This autumn, UiB compiled a list over all African, Asian, South American, Eastern European and Austrailian students enrolled. As far as Studvest's knowledge extends, 534 persons are on this list.

It is probable that a similar request has been forwarded to the University of Oslo (UiO). A confidential response letter has been sent to PST.

Neither the University of Tromsø nor the Norwegian University of Science and Technology have been asked to name its «suspicious» students. PST justifies its actions based on a tense climate globally.

A LONG WAY TO EQUALITY

While more girls than boys are enrolled in most courses at UiB, there are few female role models within the faculty. In fact, only 13 percent of the professors are women.

The explanation is that it takes time for the increase in the number of female students to move upwards in the system.

The Bergen University College (HiB) can boast a female majority among its faculty, largely because of its department of Health and Social Sciences.

ALEXANDER KEMP

SATS klager SiB inn for ESA

KONKURRENTEN. Marianne Bråten er senterleder på SATS i Lars Hilles gate. Hun ønsker ikke å kommentere hovedkontorets anklager mot SiB.

Treningskjeden SATS mener SiB lokker til seg ikke-studerende til treningssentrene ved hjelp av for lave priser. Nå skal ESA avgjøre om SiB holder seg innenfor konkurransereglene.

Tekst: VIDAR GUDVANGEN
vidar@studvest.no
Foto: MATHIAS DANBOLT
mathias@studvest.no

– Vi reagerer på at SiB går ut og selger samme trening som oss, til veldig lave, dumpede priser sier Jill Jahrmann, produktdirektør i SATS Norge.

Treningsleverandøren SATS har sammen med østlandsbaserte Elixia klaget Studentsamskipnaden i Bergen (SiB) inn til næringsdepartementet og videre til EFTAs overvåkingsorgan ESA. Bakgrunnen for klagen er at SATS mener SiB tilstreber seg ikke-studerende kunder ved å dumpe seg inn i markedet. SATS mener SiB har et urettsmessig konkurransefortrinn fordi de mottar statsstøtte og spillemidler til driften av treningssentrene.

PRINSIPIELT

I følge Jahrmann er ikke konkurransesituasjonen i Bergen enestående.

– Vi valgte å klage inn Bergen, fordi det er det klareste eksempelet, men vi ser også tendenser i Oslo og andre byer. Jahrmann håper en avklaring i Bergen vil skape presidens for resten av landet.

– Det er fint med treningssenter for studenter, men vi håper på en opprydding, slik at statsstøttede organisasjoner holder på med det de skal, sier Jahrmann, som hevder at hun ikke er ute etter studentene.

– Det går ut på å skille mellom ulike typer virksomhet opp mot konkurransereglene, sier hun.

SiB-direktør Egil Pedersen er av enn helt annen oppfatning enn SATS

– Vi mener dette er litt hysterisk av SATS, sier Pedersen. Hun tror den nordiske giganten er snurt over å miste studenter. Han er irritert over at SATS henger seg opp i de få eksterne kundene SiB har.

Pedersen vedgår at de i starten av sin idrettssatsing hadde lave priser til eksterne kunder, for å posisjonere seg i markedet, men viser til at prisen nå er 3.200 kroner i året for ikke-studenter. Tall Studvest har hentet inn, viser likevel at SiB ligger omlag 2.500 kroner under SATS per år.

– Vi er først og fremst til for studentene, derfor har vi satt et øvre tak på åtte prosent ikke-studenter. I dag mener jeg vi ligger på mellom fem og seks prosent, sier Pedersen. Han hevder SiB fikk klarsignal både fra departementet og Konkurransetilsynet da de åpnet tre av sentrene for ikke-studenter.

Pedersen legger likevel ikke skjul på at eksterne som trener gir SiB ekstra mynt i kassen.

– Det har gitt et bidrag til driften, men behovet disse kundene har blitt mindre. Pengene vi tjener på eksterne kommer dessuten studentene til gode, mener Pedersen. Han mener de ikke subsidierer eksterne ikke-studenter.

ENORM PRISFORSKJELL

– Prisforskjellen synes å være for stor, sier Kenneth Fjell. Han er førsteamanuensis ved Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap ved Norges Handelshøyskole. Fjell mener de store prisforskjellene må bety at SiB har veldig lave merkostnader på ikke-studentene. Det kan enten bety at de har ledig kapasitet, eller at driften på ulikt vis er subsidiert.

– Spørsmålet er kostnadene SiB kunne spart ved å eliminere de eksterne brukerne. Det er et generelt problem med gråsoner i regelverkene mellom private og offentlige foretak. Hvis det er slik at SiB subsidierer treningstilbud for ikke-studenter, vil det være i strid med konkurranselovens § 3.10, om inngrep mot konkurranseskadelig atferd.

Fjell er usikker på hvorvidt myndigheten ønsker å gripe inn mot SiB.

– Jeg kjenner til en lignende sak fra 1999. Da anbefalte Konkurransetilsynet inngrep mot en kommune i Nordland. Dette ble anket til departementet, som opphevet vedtaket. Han tror departementet kan komme til å se mellom fingrene av allmenne helsetilsyn, under påskudd at det skal være rimelig å trene.

Næringsdepartementet har sendt saken over til utdannings- og forskningsdepartementet, som SiB sorterer under.

– Vi har sendt brev til ESA, som nå har saken til behandling, sier avdelingsdirektør i universitets- og høgskoleavdelingen, Bjørn T. Kjellemo. S

FAKTA

ESA: EFTAs overvåkingsorgan
EFTA: Det Europeiske Frihandelsforbund

SiB IDRETT
- 10 000 medlemmer
- 4 treningssentre
- Pris 1/2 år: 600,- (studenter), 1200,- (andre)
- 3200,- per år for ikke-studenter

SATS
- 4 treningssenter i Bergen
- Pris per mnd.: 379,- (studenter), 449,- (andre)
- Pris per år: 5388,-
- Administrasjonsgebyr, 299,- kommer i tillegg.

TAPER PÅ SVAK KRONE

Norske studenter i utlandet har mye mindre penger å rutte med i år enn i fjor, skriver Nettavisen. Gebyrstipendet som utenlandsstudentene får, reguleres etter valutakursen. Dette gjør at utenlandsstudentene taper på en svakere krone. Studielånet er felles for alle utenlandsstudenter og er ikke sårbart for valutasvingninger. Lederen i Association of Norwegian Students Abroad (ANSA), Gustav Heiberg, sier at organisasjonene nå vil jobbe for at staten, og ikke studentene, skal sitte med valutarisikoen.

STRENGERE PSYKOLOGIKRAV I OSLO

Psykologistudentene i Oslo er frustrerte over at det er vanskeligere å få gode karakterer i Oslo enn ved andre lærersteder, skriver Universitas. Grunnen er at Universitetet i Oslo (UiO) har brukt systemet med normalfordeling av karakterene lenger enn de andre universitetene. Dermed blir det vanskeligere å få gode karakterer ved UiO. Rektor ved UiO, Arild Underdal, beklager at et panel som skal arbeide mot en felles nasjonal karakterplattform ikke kom tidsnok i gang.

Turnustrøbbel på medisin

200 medisinstudenter blir stående uten turnusplass etter årets trekning. Plassmangelen er et akutt problem.

Tekst: KRISTOFFER STABRUN
kristoffer@studvest.no
Foto: HENRIK OMTVEDT JENSSEN
henrik@studvest.no

Legestudentene som avlegger sine siste eksamener til sommeren, får torsdag vite om det er praksisplass til dem fra august av. Det er 550 søkere til 350 plasser, og 200 studenter vil bli stående uten plass.

ETTERSLEP

Turnuskandidater som ikke får plass, blir garantert en plass ved neste opptak. Dette etterslepet vil etterhvert skape problemer.

– Dette er skapt av myndighetene. Vi har pekt på problemet i flere år, uten at noe er gjort, sier Erlend Strønen, leder i Norsk medisinstudentforening.

Antall studenter som kommer inn på medisin hvert år, har økt fra 300 til nesten 600 i løpet av 90-tallet. Turnusplassene har ikke økt tilsvarende. Dessuten har antall nordmenn som studerer medisin utenlands, steget jevnt.

Et halvt års ufrivillig opphold i utdannelsen føles urettferdig etter lange og strevsomme studier.

– Ingen burde behøve å vente i det hele tatt. Men situasjonen tatt i betraktning, er vi nødt til å akseptere et halvt års ventetid. Noe utover dette er uholdbart, mener Strønen.

HAVNET PÅ VENTELISTE

Åshild Soltvedt og Hege Havstad skulle vært turnusleger nå, men havnet på venteliste. De har løst problemet ved å få jobb på Senter for internasjonal helse.

– Selv om dette ikke burde skje, har ikke situasjonen vært dramatisk for meg. Jeg gleder meg til trekningen på torsdag hvor jeg er garantert plass, sier Soltvedt.

De to mener det bør gjøres noe overfor norske medisinstudenter utenlands, for å bedre situasjonen for dem som studerer i Norge.

– Ordningen med gebyrstipend for utenlandsstuderende leger burde avvikles. Dessuten kan man slutte å gi garanti om turnusplass til utenlandsstudenter, sier Soltvedt.

FLERE PLASSER

Det er Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) som skal sørge for at det er nok turnusplasser. De planlegger nå en økning fra 700 til 800 plasser årlig. Medisinstudentforeningen er derimot skeptisk til å øke antall turnusplasser uten grundig kvalitetskontroll.

VENTER. Åshild Soltvedt (t.v.) og Hege Havstad skaffet seg jobb da de ikke fikk turnusplass. Nå er det igjen 200 nye som står uten plass.

– Det foreligger ikke en tilfredsstillende evaluering som berettiger dette. Men hvis det skulle vise seg at en økning er mulig, er det ønskelig, sier studentleder Strønen.

En annen løsning på plassmangelen er å dra utenlands i turnusperioden. Enkelte studenter planlegger blant annet å reise til Sverige etter sommeren. Nabolandet er godt egnet på grunn av likheten med norsk helsevesen. S

HF-velgere i villrede

– Det var flere som snudde ved urna enn som faktisk stemte, sier urnevakt ved fakultetsvalget på HF, Ann-Kristin Molde. Valgdeltagelsen var på under én prosent

Tekst: FREDRIK H. BJØRGO
fredrik@studvest.no
Foto: HÅKON EIKESDAL
hakon@studvest.no

Katrine Græsdal og Ingvild Bjelland er to av de HF-studentene som hadde tenkt å stemme, men ikke la noen seddel i urna.

– Det føltes meningsløst. Jeg kjente ingen av de seks navnene på lista og hadde ingen anelse om hva de stod for, forteller de to jentene.

GÅ OG STEM. – Det nytter å stemme, men fakultetene må legge til rette for mer valgkamp og informasjon om kandidatene, sier Ann-Kristin Molde.

DOBBELT TRAGISK

Torsdag 15. januar var det valg på studentrepresentanter til HF-fakultetets styre. Velgerne ble presentert for en stemmeseddel med kun kandidatenes navn. Slik er praksisen ved personvalg på de fleste av Universitetet i Bergens fakulteter, og slik er også minstekravet i Universitetets regelverk.

Av 4146 stemmeberettigede var det bare 36 som stemte.

– Like tragisk er det at studenter som har tenkt å stemme, ikke stemmer fordi de ikke får informasjon om kandidatene, sier Molde, som har vært med på å arrangere flere studentrådsvalg tidligere. Hun etterlyser mer informasjon til velgerne.

VIL HA BASIS-INFO

– Allmøter og svære kampanjer er nok urealistisk. Det er ingen tradisjon for at kandidatene driver valgkamp ved slike personvalg. Men en brosjyre, plakat eller et ark med opplysninger om kandidatenes alder, fagtilhørighet, erfaring og hjertesaker må det vel gå an å få distribuert til studentene i forbindelse med valget, synes hun.

Molde mener fakultetene må gi valgstyrene ansvar for og midler til at kandidatene skaffer velgerne slik informasjon

Jan Oskar Engene er førsteamanuensis ved Institutt for sammenliknende politikk. Han er enig i at mer informasjon sannsynligvis ville fått opp valgdeltakelsen.

– Men slik informasjon er det ikke valgstyrets oppgave å skaffe. Hvis noen kaster stemmeseddelen i bosset i stedet for urna, så er det kandidatene som har gjort en dårlig jobb, mener han.

VAR ENESTE KANDIDAT

Ved mange UiB-valg har kandidatene likevel ikke noe påtrengende behov for å skaffe velgerne informasjon. For det er ofte flere plasser å fylle enn det er nominerte kandidater.

Slik var det også på fakultetsvalget på HF. Ni hoved- og varaverv skulle besettes og det var bare seks kandidater.

– Hadde jeg ikke fått nominert noen andre kjente fra Institutt for engelsk, så ville jeg ha vært den eneste kandidaten, røper nyvalgte Gard Jenset. Han poengterer at en bare trenger tre underskrifter for å bli nominert.

At fem av seks kandidater var fra samme institutt er heller ikke optimalt for valgoppslutningen.

– Når kandidatene er fra ulike institutter vil selvsagt flere av velgerne finne noen de kan tenke seg å stemme på, mener Ann-Kristin Molde.

– Kanskje vi må la oss inspirere av visse land med høy analfabetisme, som bruker bilde av kandidatene på stemmesedlene, humrer førsteamanuensis Engene. S

BRANNPROBLEMER PÅ BBB

Norges nest mest avanserte bygg, Bygg for biologiske basalfag (BB-bygget), på Haukeland fungerer ikke som det skal. I forrige uke utførte Statsbygg en branntest som viste at rømningsdørene blir vanskelige å åpne i en brannsituasjon. Brannvernleder for UiBs bygninger, Ove Geir Stusdal, har leid inn vektere som levende brannvakter i det hypertekniske bygget. – Det er en teknisk finesse som ikke fungerer. Inntil den er utbedret ser vi oss nødt til å ha vakter til stede så lenge det er folk i bygget, sier Stusdal.

UIO MOT RYSSDAL

Universiteta og høgskulane bør framleis organiserast som statlege forvaltingsorgan med lovbestemte fullmakter. Det gjekk styret på Universitetet i Oslo (UiO) inn for då det vedtok UiO sitt høyringsfråsegn til innstillinga frå Ryssdalutvalet måndag 26. januar. Fagforeiningane arrangerte ein stille protest under handsaminga av denne saka. 15 medlemar av Norsk Tenestemannslag, 2FO og Forskarforbundet møtte opp med plakatar på møtet med slagorda «Nei til privatisering av universitetene». Berre den eksterne representanten Paul Chaffey gav uttrykk for at han ville ha ein annan modell enn dagens.

Likestillingsgapet

VIL BLI FORSKERE. Gunn E. Søreide (f.v.), Cecilie Kvamme, Wenche Eide og Aud Larsen satser på at en forskerkarriere lar seg kombinere med familieliv.

Jenter er i flertall på de fleste studier ved UiB selv om de har få rollemodeller. Bare 13 prosent av professorene er kvinner.

Tekst: MARIANNE LUNDANES
marianne@studvest.no
Foto: MARI SUNDSBØ
mari@studvest.no

– Det er nok et tidsetterslep. Det tar tid før økningen i kvinnelige studenter viser seg igjen blant de vitenskapelig ansatte, særlig på professornivå. Det tar mange år å opparbeide denne kompetansen, sier likestillingsrådgiver Anne Marit Skarsbø ved Universitetet i Bergen (UiB).

Kvinneandelen synker jo lengre opp i det akademiske systemet man kommer. Rundt 40 prosent av stipendiatene ved UiB er kvinner, 30 prosent av førsteamanuensene og altså bare 13 prosent av professorene, ifølge tall fra 2002.

Andelen kvinnelige førsteamanuenser har blitt tredoblet de siste ti årene, fra ti prosent i 1992 til 33 prosent i 2002. Andelen kvinner blant professorene har imidlertid bare økt fra 11 til 13 prosent i samme periode.

MANGE ÅRSAKER

Skarsbø tror det er flere årsaker enn tidsetterslepet bak kjønnsforskjellene.

– Vi må i tillegg undersøke om det finnes barrierer i selve universitetssystemet som virker diskriminerende på kvinner. Det kan kanskje være holdningene blant de som ansetter i vitenskapelige stillinger, eller at det er misforhold mellom temaene kvinner ønsker å forske på og temaene som blir prioritert ved tildeling av forskningsmidler, foreslår Skarsbø.

EN MANNSBASTION

Likestillingsombud Kristin Mile tror mye av grunnen til at kvinner fortsatt er underrepresentert er manglende interesse for likestillingsspørsmål i universitetsmiljøet.

– Jeg tror for eksempel det eksisterer en motvilje mot å tenke nytt når det gjelder kriterier ved ansettelse. Hva det vil si å være best kvalifisert, hva man skal legge mest vekt på, sier hun. Skarsbø vedgår at det eksisterer en mannskultur i enkelte fagmiljøer som kan virke ekskluderende på kvinner. Hun tror imidlertid ikke det er grunn til å stille spørsmål ved kriteriene til kompetanse.

– Det er jo fagmiljøene som avgjør hva som er faglige kvalifikasjoner. Det er vanskelig for utenforstående å overprøve, mener Skarsbø.

KVINNER I FLERTALL

Ved Høgskolen i Bergen (HiB) er kvinner i flertall blant de vitenskapelig ansatte.

– Det henger klart sammen med studiene vi tilbyr. Helse- og sosialfaglige yrker har alltid hatt en høy andel kvinner, sier personaldirektør ved HiB, Åse Løkeland. Norges Handelshøyskole (NHH) sliter på sin side med å få opp kvinneprosenten.

– Det er vanskelig å rekruttere kvinner til mange fagområder. Vi har ikke greid å øke andelen kvinner så mye som vi ønsker, innrømmer personalsjef Ingebjørg Tyssedal ved NHH. S

Kjerringer mot strømmen

Nesten halvparten av alle stipendiatene ved UiB er jenter. Hva skal til for at jenter velger en forskerkarriere?

– Du må jobbe hardt, ha litt flaks, og du er avhengig av å ha gode folk rundt deg som hjelper deg fram, mener Gunn E. Søreide, stipendiat ved psykologisk fakultetet. Hun er omtrent halvveis i doktorgraden.

Cecilie Kvamme, stipendiat ved Havforskningsinstituttet mener kvinnelige forskere er viktige forbilder.

– Det er veldig godt å se at andre kvinner har klart det, tatt doktorgraden og kommet seg videre i karrieren, sier hun. Begge deltar i et mentorprogram hvor etablerte forskere fungerer som rådgivere for unge kvinnelige forskerrekrutter.

– Jenter trenger mye mer oppbacking før de tør å søke seg til doktorgrad, mener Kvamme.

Gunn Søreide mener det er viktig å integrere likestillingsperspektivet også i praktiske spørsmål.

– For eksempel at møter ikke kolliderer med henting i barnehagen når man fastsetter tidspunkt for møter.

Wenche Eide gjorde seg ferdig med doktorgraden i botanikk i januar og venter barn i februar. Hun mener avbrekk på grunn av svangerskapspermisjon kan skape problemer for forskerkarrieren.

– Du taper tid i forskningsarbeidet, og det blir vanskelig i forhold til tildeling av forskningsmidler. Hun understreker at hun har fått god støtte fra sin mentor om at barn og karriere lar seg kombinere. S

URO, BEGJÆR OG SURREALISME

«En befrielse av sjelen og de erotiske driftene slik at det sanne mennesket skulle tre frem». Slik introduserte en dansk kunstner surrealismen for det norske publikum i Oslo i 1934. Fra 30. januar til 21. mars kan du få med deg utstillingen «Uroen og begjæret - Surrealisme i Skandinavia 1930-1950» på Bergen Kunstmuseum. – Surrealismen skulle ikke bare være et nytt kunstuttrykk, men en ny samfunnsordning med nye etiske og moralske normer. Surrealistene ble anklaget for å være umoralske, pornografiske og for å utgjøre en trussel mot det bestående, noe som utløste en av mellomkrigstidens heftigste kulturdebatter.

SNØSEMINAR PÅ FINSE

Det finnes mange måter å benytte seg av snøen på. Skiturer, både med bortover- og nedoverski er vel det mest populære, i tillegg til å kaste snøballer på forbipasserende. Studenter ved Kunsthøgskolen i Bergen (KhiB) har andre planer for snøen. 21. til 27. mars arrangerer de snøseminar på Finse der deltakerne skal utforske snø og is som et materiale for å lage skulpturer og andre objekter med. Studentene som kan presentere de mest interessante tilnærmingene til snø og is vil bli prioritert som deltakere.

Blant bortklipte peniser

DRITTFILM. Ole Petter Bakke går til angrep på gamle sensurvedtak.

GYLDNE TIDER. En forgylt penis spiller en av hovedrollene i de sensurerte sekvensene.

«Av filmen utgår: 1. akt: Nærbilde av forgylt penis. 2. akt: Samleiescenen ombord. 3. akt: Anna Planeta foretar striptease og sexlek med småbarn.»

Listen er å finne i en av de tomme filmeskene som ligger i det trange maskinrommet på Cinemateket USF. Daglig leder på Filmklubben, Ole Petter Bakke, holder med hvite hansker en liten meter med film opp mot skrivebordslampen og studerer den nøye.

– Hva er dette her? spør han halvhøyt.

– Her er sjømannen som tisser, erklærer Sigurd Vik, som er drifts- og kinoteknisk ansvarlig samme sted, og sikter til filmen han holder i hendene.

– Aha, det er den forgylte penisen! jubler Ole Petter om sitt eget klipp.

– Men hvor er negeren som blir onanert?

De to mennene står og studerer ruller med film som har blitt sakset bort av den norske sensuren. I serien «Det sensuren tok» har Cinemateket vist et knippe filmer som i sin tid ble erklært upassende å vise i sin helhet. Dette kan de gjøre fordi Filmtilsynet har annullert alle tidligere bestemmelser som en del av sin 90-årsfeiring i fjor høst.

– GRENSENE ER FLYTTET

– «Sweet Movie» ble laget som et angrep på sensuren, forklarer Ole Petter. Det var bare et par land, Sverige inkludert, som viste den i opprinnelig form. Den er også et sterkt angrep på både kommunismen og kapitalismen.

– Selv om en film inneholder sterke scener, er det en del av filmskaperens visjon, fortsetter Ole Petter. Man får heller la være å se filmen om man blir støtt av slikt. Men det er også klart at grensene har vært flyttet siden «Sweet Movie» ble laget. I Team Antonsen har jo Kristopher Schou slengt frem snabben i beste sendetid, og det på den solide statskanalen!

– Her er det noen som ligger i et badekar fylt med sjokolade, bryter Sigurd inn. Med begeistrede blikk, kniver, teip og hvite hansker regner de to med å bruke rundt tre dager på å klippe inn de 120 de-sensurerte meterne. Og om du har mage for det, vises «Sweet Movie» kommende helg på Cinemateket.

Tekst: WALTER N. WEHUS / walter@studvest.no
Foto: HENRIK O. JENSEN / henrik@studvest.no

by:Larm for dummies

200 konserter. 16 scener. Tre dager. 12. til 15 februar er det duket for årets by:Larm. Men hva er egentlig by:Larm?

Datarock, Gisli, Cocktail Slippers, Don Juan Dracula, Side Brok og Matias Tellez er noen av artistene som har håp om å spille seg inn i publikums og musikkbransjens hjerter under årets by:Larm. Med 1000 bransjefolk til stede er festivalen en gylden sjanse for relativt ukjente artister å vise seg frem. Det er også nettopp dette som er intensjonen bak by:Larm. Ulike aktører som driver med musikk skal møtes. Dette er organisert nettverksbygging hvor artister, produsenter, plateselskapsfolk og media knytter viktige kontakter. Listen over band som har fått en flying start etter by:Larm er lang. Kaizers Orchestra, Røyksopp, Kings of Convenience og Tungtvann var alle ukjente før de spilte under by:Larm i 2000.

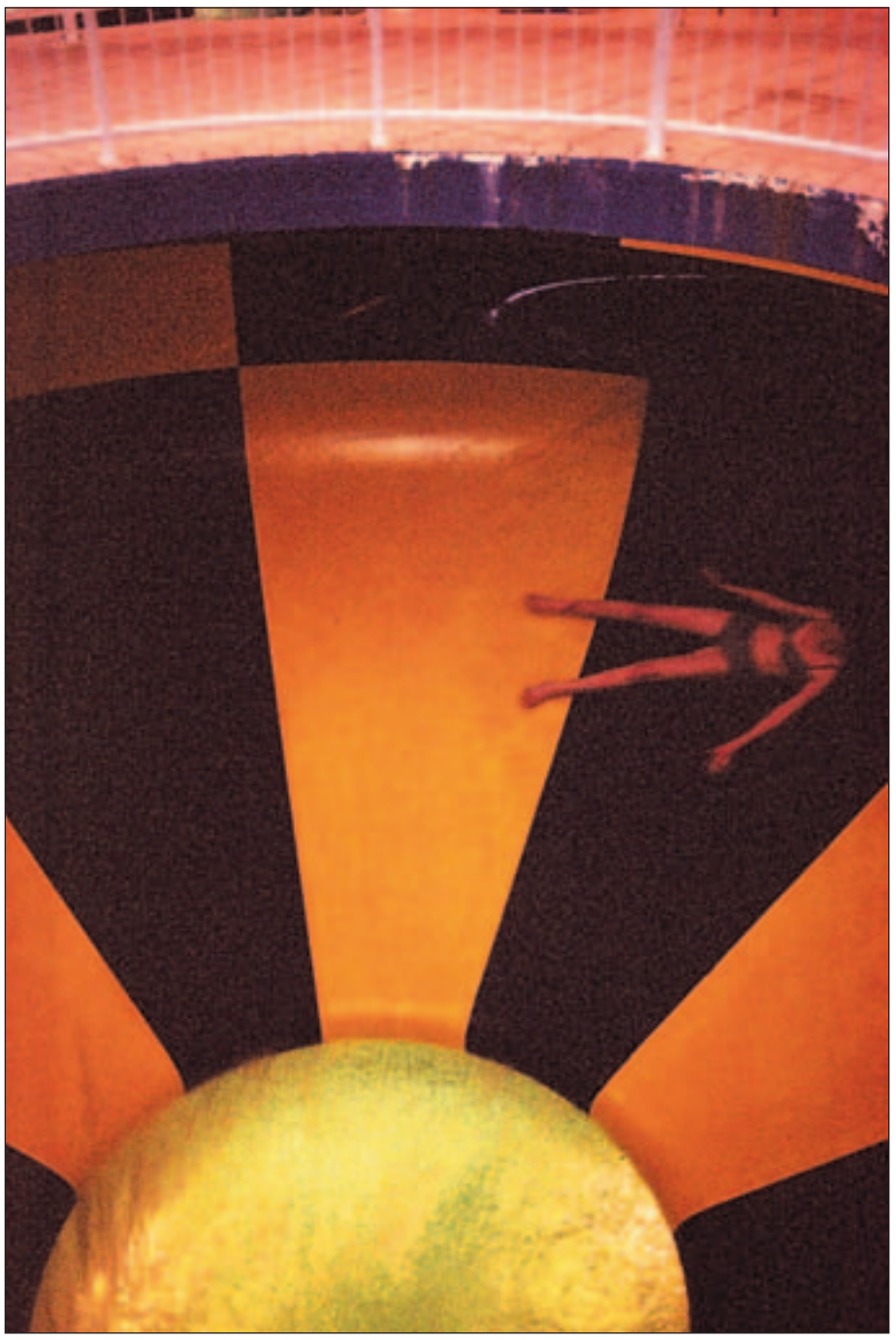
KREMEN AV NYE ARTISTER

Fra å være en bransjegreie har by:Larm de siste årene utviklet seg til å bli en tredagers musikkhappening også for publikum. En programgruppe bestående av musikere, plateselskapsfolk, journalister og representanter fra BRAK har valgt ut det de mener er best av 1000 innsendte demotaper. Det betyr at publikum har mulighet til å oppdage nye artister og få med seg kremen av det som skjer i undergrunnsmusikken samtidig som platebransjen. Nye toner blir det garantert: Sunnmørsk rap fra Side Brok og psykedelisk rock av 14 år gamle Matias Tellez. I tillegg til konserter og et inspirasjonsseminar blir også Alarmprisen delt ut. Prisen er en publikumspris uavhengig av by:Larm. Musikkjournalister har nominert 40 norske artister i åtte ulike kategorier til prisen hvor stemmegivningen blir gitt av publikum på internett. Skal du rekke over alt kan det være greit å varme opp rockefoten og finlese programmet på forhånd.

SILJE RØRTVEIT MUNDAL / siljem@studvest.no

Sommerlengt

Vinteren er elsket og hatet. Noen flykter fra den.

SPINNING. Det er ikke lett å være vinterdeprimert i vannkarusellen.

Det fine med Norge er årstidene, sier de, og glemmer at det kjipe med Norge er vinteren.

Ute er det minusgrader, mange, sure og våte. Vått er det i vannsklia på badelandet Vannkanten også, men på en vannvittig mye morsommere måte.

For en snau hundrelapp kan du la vinter være vinter og boltre deg i oppvarmet basseng, boblebad og vannsklier. Svømming er god trim og vannsklier forebygger sannsynligvis vinterdepresjon og stress.

Vannkanten har to sklier. Selmersklien går fra andre etasje ut i vinterkulda, men det merker du ikke der du suser gjennom de akkurat passe krappe svingene og plasker uti et varmt basseng.

Litt mindre avstressende er det i SuperBowl som drukner deg i klorvann i 60 kilometer i timen før den spytter deg ut i en slags psykedelisk mønstret vann-karusell. Tør du?

Det bør du, ellers blir køen av ivrige tolvåringer bak deg amper.

SCHPAA

I Olden relaxavdeling sitter to avslappede herrremenn og drikker kaffe. Hubert Backus og Fred Lyder Aune koster på seg et besøk her minst tre ganger i uka.

– Det er så flott her, med badstu og fred og ro. Bakcus har prøvd begge vannskliene, men er mest entusiastisk over boblebadet.

– Å sitte i boblebadet mens snøen laver ned utafor, ja da kan vinteren bare være, sukker han fornøyd og får Syden i blikket.

Badevakt Per Arne merker vinterflyktningene når det er dårlig vær.

– Hva skal man gjøre? Sitte hjemme i stua eller dra å bade? Være ute? Han rynker på nesa i avsky. Vi er enige. En tur på stranden frister ikke.

SMAK AV SOMMER. Så kan skientusiastene sitte der med pulverkakaoen sin!

BEACH-BOOGIE

– Det er trist at det er så mye urettferdighet i verden, men de fattigste landene har jo de fineste strendene, resonnerte visstnok Mariah Carey. Og visst kan det føles urettferdig å vasse i olje og savne sand mellom tærne. Men det finnes håp. Bergen sand- og skatehall er ingen Unawatuna-beach, men har, som navnet antyder, en sandhall for sommerlige aktiviteter som sandfotball, sandvolleyball og sandminton. Det er heller ingenting i veien for å leie sanden, ta med en høyfjellsol, badehåndkle og en bunke tegneserier og flate ut. Så kan U-landene ha det så godt.

HELSE I HVER DRÅPE

Så kommer kvelden, og skal den druknes i øl og varmende brennevin? Nei, nei og atter nei. Vi vil ha gode drinker!

– «Sex on the beach» er jo deilig, gliser bartender Øyvind Ottesen bak baren på Hotel Norge. Øvet slenger han sammen masse godt i glass, danderer en skive ananas på toppen og slenger på et rødt bær. Drinken smaker ananas og nammenam.

Men hva synes han om å drikke sommerdrinker midt på vinteren?

– Hvorfor ikke?

Han finner fram et avisoppslag om eksotiske frukters mirakuløse helbredelseseffekt på vinterplager.

– Nå har vi friske frukter i baren hele året og kan lage masse deilige drinker med dem, som strawberry daiquiries og frukt-martinier.

Han begynner på en kiwidrink, med masse sunn c-vitamin i coctailglasset.

– Og så hjelper det kanskje mot dårlig humør også. Det er jo rene energibomben dette.

Etter en omgang i blenderen har kiwidrinken fått konsistens som cappucinoskum og smak av sommer.

Kong Vinter er knekt.

S Tekst: MONA SÆTHER EVENSEN / mona@studvest.no
Foto: HÅKON EIKESDAL / hakon@studvest.n

VANNKANTEN BADELAND

tlf 55 50 77 77.
Buss 411 t.o.m. 439 til Vestkanten.
Åpningstider;
mandag 16-21,
tirsdag- fredag 10-21,
lørdag 10-21,
søndag 12-18,
Pris voksen: kr. 90.- på hverdager, kr. 110 i helgene.
Olden Relax kr. 125,-

BERGEN SAND OG SKATEHALL

Nøstegaten 119,
Tlf 55 56 00 87.
Åpningstider;
hverdager 15-22
lørdag 11-18,
søndag 13-21
Priser: Leie av hall
dag: kr. 200,-
kveld: kr. 250,-
Volleyball; 30 kr pr. spiller pr. time

GODE DRINKER

Sex on the beach:
2 deler vodka
1 del Peach-tree likør
1 del melonlikør
Appelsinjuice
Ananasjuice
Shakes og helles i highball-glass.
Garneres med ananas og coctailbær.

Kiwi-drink:
Skrap ut kjøttet av en halv kiwi og mos med teskje. Bland i vodka og sour-mix (like deler frisk sitronsaft og sukkerlake, fåes kjøpt ferdig i barbutikker) og knust is. Kjør i blender til alt er blandet. Serveres i cocktailglass med rødt bær.
Oppskriften kan brukes med stort sett all frukt.

10 SOMMERLÅTER VI LIKER

Folk og Røvere : Yess det er sommer
Mano Negra: Ma la vida
Lord Tanamo: I'm in the Mood for Ska
The Kinks: Sunny Afternoon
De Lillos: Suser avgårde
Otis Redding: Sitting on the Dock of the Bay
The Strokes: Last nite
Bob Marley: Egentlig alt
Joe Cocker: Summer in the City
Men Toots and the Maytals: Funky Kingston

A ndre oppsøker den. Vi har prøvd begge deler.

Vinterglede

UT AV DET BLÅ. Opp i det grå. Hva har fjellet på lager for de langtveisfarende?

VOSS

Åpent hver dag 0930 – 1630

Tog opp 0758 og 0840.

Tog ned 1550 og 1642 (kr 142 t/r)

Tilbud på tog pluss heiskort kr. 370.-

Dagskort kr. 265.-

Skiskole: Ja

Leie av ski/brett: kr. 200.-/250.-

EIKEDALEN

Åpent hver dag 0930 – 16

Buss opp 0900, retur kl 1620 (Fra perrong fire på Bystasjonen)

Tilbud på buss og heiskort kr. 260.-

Dagskort kr. 230.-

Skiskole: Ja, i helgene.

Leie av ski/brett:kr. 220.-/250.-

LANGRENN:
På Kvamskogen finnes det mellom 40 og 60 km turløyper, med startpunkt ved de store parkeringsplassene. På Voss tar løypene utgangspunkt i skianlegget. Vidden mellom Fløyen og Ulriken har flotte langrennsmuligheter, og det ligger ofte snø der selv når det er bart nede i sentrum.

PUDDER. Jomfrusnø, nysnø. Kjært barn...

Noen av oss har aldri helt fattet denne enorme lengselen mot sommer og varme. Vi fryder oss som barn for hvert snøkorn som faller. Misnøye med vinteren er for oss noe som er forbeholdt kvinnfolk, pyser, byfolk og annet pakk. Mennesker som simpelthen ikke forstår.

Vi som forstår, nyter å virkelig føle luften vi puster, nyter de titusener ekstra stjernene som bare finnes i vinternatten. Aksepterer og er fornøyd med at naturen ikke alltid er i samme humør. Vi står opp i otta, skulker forelesninger, og går til stasjonen i øsende regn. Bare fordi det er meldt snø på Voss.

OPP I DET GRÅ

Med toner i hvitt og NSB-rødt, skjærer morgentoget gjennom det snøbugnende vinterlandskapet. I bistrovognen sitter vi; tre studenter med hver sin skjelvende kaffekopp i hånden. En er syk, en er trøtt, og tredjemann er både fyllesyk og trøtt. Det er fortsatt for mørkt til å nyte utsikten ut av vinduet, men verden begynner å tegne seg i konturer av dyp blått. Innen toget ruller inn på stasjonen har dagen ankommet.

I gondolen er det bare oss og noen engelske soldater. Kabelen går rett inn i ingenting, et Soria Moria uten det forlokkende lyset, bare med en grå usikkerhet. Det blir hvitere og blåser sterkere for hver meter, og det er umulig å snu. Waieren drar oss ubønnhørlig videre.

BLOD OG SMERTE

På toppen av heisen ser vi ingenting, hører ingenting, bare setter utfor. I bakken skraper og knirker det under skiene. Det tredve centimeter tykke laget med nysnø freser generøst rundt oss og fester seg på klærne og i skjeggstubbene. Sjelden ser vi lenger enn ti meter foran oss. Stålkantene på skiene er det eneste som skiller oss fra avgrunnen. Det flagrer snøfnugg i A4 format gjennom luften. Den ene av kameratene er spesielt utsatt for hopp og kuler i terrenget, og etter en time i bakken har han slått seg til neseblod. Musklene verker, kroppen klør og svir. Det er en god smerte. En snowboarder skriker et sted i bakgrunnen, forhåpentligvis av glede.

SENTRUMSLATSKAP

Stopper du opp i løypen og lytter er alt du hører den prikkende lyden av snøfnugg som treffer deg i hodet og på skuldrene, en mild og hviskende lyd. Grantrærne luter ned mot bakken under tyngden av de voldsomme snømassene.

– Var det noken som la merke til merkinga på denna løypo? spør den ene studenten, nå brått alvorlig ved kanten på en bakke som bare forsvinner loddrett ned i tåkelaget. Det føles som å kaste seg utfor et stup idet vi lukker øynene og skyver fart ned i det grå ukjente, til et hav av nysnø.

Tankene går til studentene som sitter i klasserom, på kafé eller ligger hjemme og sover, og som alltid syter over bergensværet, hvor stille det er i Bergen, de som syter over at det aldri skjer noe om vinteren. De late og uoppfinnsomme. Det finnes liv etter sommersesongen.

AKEFART

Vel hjemme har det blitt kveld, og snøen har fulgt etter oss. Den får ikke ligge i fred. Vi snirkler oss oppover stiene i Fjellsiden, akebrettet på slep, over Fjellveien, over Skansemyren, helt opp til Fløyen. Oransje skinn fra sentrum lyser opp hvite byfjell, og det er helt, helt stille. Vi setter utfor. Akebrettet får en helt vill fart. Vi er barn igjen. Vi hyler av fryd. Til helvete med de som ikke forstår.

S Tekst: MAGNUS H. ROGNHAUG og INGEBJØRN BLEIE / magnusr@studvest.no og ingebjorn@studvest.no
Foto: PER CHRISTIAN SOLHEIM / per@studvest.no

STUDVEST PRESISERER

I forrige ukes Studvest skrev vi om to kunsthøgskolestudenter som hadde fått en designpris for en benk de hadde solgt til Klatreklubben i Bergen. På bakgrunn av uttalelser fra Trond Dale som er sivilarbeider i Klatreklubben skrev vi at Klatreklubben ikke er fornøyd med benken. – Jeg uttalte meg som privatperson, og ikke på vegne av Klatreklubben, sier Trond Dale. Han understreker at Klatreklubben er fornøyd, men at han ville ønsket noen forbedringer av benken dersom han skulle hatt den til privat bruk.

INTERESSE FOR NY STUDENTFESTIVAL PÅ HØYDEN

Etter at Maciej Brzozowski i forrige Studvest etterlyste frivillige til å starte studentfestival, har folk begynt å melde seg. 27. februar vil ildsjelene sette sammen arbeidsgrupper. – Når gruppene er nedsatt vil vi begynne med tyngre markedsføring. Da kan interesserte henvende seg til den gruppen de ønsker å delta i. I mellomtiden oppfordrer jeg alle som vil være med til å ta kontakt med oss direkte, sier Brzozowski. Den første studentfestivalen skal etter planen arrangeres i mars 2005. Er du interessert i å være med, kan du melde din interesse til maciej.brzozowski@student.uib.no. (Se også kronikk s. 15)

Ulv, ulv!

Det blir nostalgi på stort lerret på studentsenteret på mandag.

Slemmere enn stemora i Askepott. Ondere enn Gorgene i Fragglene. Hesere enn Julenissen en sein julekveld, og hesligere enn blodpudding.

Den grusomme ulven i rockemusikalen «Med Grimm og Gru» skremte vettet av mange barn på 80- og 90 tallet. Men vi har blitt voksne nå. Og i etterpåklokskapens lys er filmen mer underholdende enn skremmende.

MUM IS HOME. Løp og se!

HØYT ELSKET, DYPT SAVNET.

«Et av mine beste barneminner», «På høyde med kroppen min-serien», «høykultur for massene» og «verdens beste film».

En underskriftskampanje på internett samla over 1000 underskrifter med en million gode grunner for hvorfor NRK burde vise filmen igjen.

Internettaksjonen nådde også Bergen Filmklubb som tok saken i egne hender og startet søket etter filmskatten i oktober. Via NRK, det rumenske svaret på NRK, den rumenske ambassaden i Norge og den norske ambassaden i Romania kom de i kontakt med regissør Elisabeth Bostan som sendte over et eksemplar. Så på mandag er det duket for et gjensyn med Bolsjoi-balletten med pels, «mum is home»-sangen, og naturligvis Ulven.

FILM

MED GRIMM OG GRU
Regi: Elisabeth Boston

STUDENTSENTERET MANDAG 2. FEBRUAR, KL. 21.

S Tekst: MONA SÆTHER EVENSEN / mona@studvest.no
Foto: Bergen Filmklubb

Leni har tid til deg

For den nye studentpresten Leni Mæland er noe av det viktigste bare å være tilstede. Å være en som *er* der, og som har tid og rom til samtale.

– Det er viktig for oss ha en åpning for veldig mange ulike mennesker sier Leni. Som fersk studentprest vil hun arbeide med gudstjenester og arrangementer i regi av studentmenigheten i Bergen. Programmet i vår handler om å være annerledes. Vi sitter og snakker i ett av de innerste rommene i Johanneskirken. Et lite kapell, med de svake tonene fra organistens øvelse i bakgrunnen.

KARAKTERER OG KARAKTÉR

Leni er oppvokst på Austrheim , men har bodd i Oslo i ti år, først som teologistudent og senere som sykehusprest og studentprest i Oslo.

– Som student fikk jeg bare tilbakemelding på hvordan jeg gjorde det faglig, og ikke på det menneskelige. Men jeg syntes det løsnet litt på slutten av studiet, sier hun.

STRØMMER TIL KIRKEN

Kanskje som et svar på det stadig økende presset på den moderne studenten, har ungdommen igjen begynt å strømme til kirken og å stille de åndelige spørsmål.

– Vi er ferdig med tiden da det var tabu å snakke om tro. Når Gud har vært borte en stund, begynner folk å spørre etter ham igjen, mener Leni.

Sjelesorg og møte med mennesker har vært en viktig del av arbeidet hennes. Det blir det nok også fremover. Leni skal være med å lede en sorggruppe i regi av SiB og studentmenigheten i tillegg til personlige samtaler.

– Studentene har mange tanker om tro, identitet og eksistensielle spørsmål, forteller Leni. Det synes hun er både viktig og spennende.

TID OG ROM. Leni Haugland er ny studentprest, i en tid hvor stadig flere studenter er opptatt av Gud.

STILLE ROM

– Jeg liker å ha muligheten til å være kreativ. I denne jobben er det nesten ingen grenser for hva du kan skape, sier hun. Bergen er dessuten slik en flott by, jeg kunne ikke tenke meg å være i noen annen by, skryter Leni. Her skal jeg begynne å gå litt rundt og være en synlig studentprest, forklarer hun.

Organisten har gitt seg, og Johanneskirken er stille, mektig og veldig, veldig stor. En overveldende hyllest til stillheten i et område der studentene stues sammen i minimale hybelrom, i en tid der det viktigste synes å være å forvente effektivitet. Jeg begynner å tenke på hvor viktig det er med slike rom. Og slike som Leni, som har tid.

S Tekst: MAGNUS ODÉEN / magnus@studvest.no
Foto: MARTE VIKE ARNESEN / marte@studvest.no

KOLLEKTIV PÅ UTSTILLING

Fotografen Martin Bruvoll bodde i et studentkollektiv på Nygårdshøyden i en uke bare for å ta bilder av de som bor der. Resultatet kan du se i Stjernesalen i februar. Bildene viser hverdagssituasjoner som alle som noen gang har satt sine bein i et kollektiv kan kjenne seg igjen i. I puben henger «Kontrast», en serie bilder som har blitt til i løpet av en ettårsperiode. Bildene viser nakne mennesker der formålet er å fremheve linjer og kontraster på menneskekroppen. Martin Bruvoll er med i Kvarterets fotogruppe Expo og er fotosjef i studentavisen HiBiscus.

BILDER AV SLEMME OG SNILLE BARN

Teatergarasjens første forestilling dette året er med performancekunstneren Kate Pendry. Hun er opprinnelig engelsk, men har bodd i Norge siden 1995. Med installasjonsforestillingen «Tales From A Wicked Child» undersøker hun holdninger knyttet til barndom. Vi får se portrettfotografier av 50 barn og inviteres til å gjette hvilke av disse som ble gode, og hvilke som ble onde. Både offer og gjerningsmann i Baneheiasaken var representert, noe moren til den ene av de drepte jentene reagerte kraftig på, i følge Dagbladet. Bildene er nå fjernet.

MER ENN EN JOBB. Den nye bergenske spillefilmen «Bare på jobb» hadde premiere forrige fredag. Regissør Kjell Hammerø og hovedrolleinnehaver Geir Amundsen måtte tåle mye før filmen var ferdig.

Torpedotrøbbel

30.000 liter vann, en kræsjet am-car og torpedoer på nakken. Det skal tydeligvis ikke være lett å lage film i Bergen.

– Filmen er egentlig basert på personlige erfaringer, humrer Kjell Hammerø, regissøren bak filmen «Bare på jobb». Kanskje ikke akkurat det man vil høre når filmen handler om ADHD-rammede torpedoer, avkuttede fingre og kronisk mislykkede filmskapere. Men Kjell Hammerø og Knut Halle som har skrevet manuset, har heldigvis tatt seg noen kunstneriske friheter.

– Det var en venn av oss som opplevde å få torpedoer etter seg, forteller Hammerø. – Så vi tenkte at vi kunne drive litt gjøn med det. Den andre tingen som er nærmest selvbiografisk, er at vi i likhet med filmens hovedperson aldri får støtte for prosjektene våre.

LÅN PÅ HUSET

Når «Bare på jobb» skulle spilles inn, brydde ikke teamet seg om å sende inn en søknad til Norsk Filmfond, men bestemte seg for å spille inn filmen på dugnad.

– Vi ble enige med skuespillerne om å ha innspillinger i helgene, og produsenten tok opp lån på huset sitt med 300.000 kroner. Det var ikke før filmen var halvferdig at vi tenkte at vi kanskje burde sende inn en søknad likevel.

Det skulle vise seg å være et inspirert trekk, for Filmfondet, med Erlend Loe i spissen, bestemte seg for å kaste fire millioner kroner etter prosjektet.

– Etter tre måneder med innspilling bestemte vi oss for å starte helt på nytt, og vi ble ferdige på seks uker, stråler Hammerø.

– Plutselig kunne vi få alle de locations vi ville ha, vi fikk et bedre format på filmen, og siden vi kunne spille inn hver dag, slapp vi problemer med kontinuiteten. Slik som hårlengde og skjegg, gliser han.

BRANNBIL TIL LÅNS

De ekstra pengene kom da også godt med, for under selve innspillingen gikk ikke alt som planlagt. Et litt originalt problem her i Bergen var at det ikke regnet nok. I åpningsscenen kan vi se et heidundrende regnvær, men helt naturlig gikk det ikke for seg.

– Vi måtte faktisk ha 30 000 liter vann til den scenen. Så vi fikk låne en brannbil, men den måtte faktisk fylles opp to ganger. Jeg tror vi tok 24 opptak av den scenen, smiler Hammerø til hovedrolleinnehaver Geir Amundsen.

– Utrolig nok ble jeg ikke syk, sier Amundsen lakonisk, før han legger til: – Men jeg skiftet jo kostyme hele tiden. Klærne måtte jo være tørre til hvert nye opptak.

KLAMPEN I BÅNN

Teamet var også ute for en aldri så liten trafikkulykke under innspillingen. Hammerø forklarer:

– Vi hadde fått kontakt med en am-car entusiast som gikk med på å låne oss bilen sin til filmingen. Det var en bil som hadde stamtavle og hver eneste oljeskift sirlig ført ned i en logg. Men idet jeg skulle instruere Sjur (Midttun, journ. anm.), satte han foten på bremsen og gasspedalen samtidig. Bilen stod bare og spant, helt til han tok foten bort fra bremsen.

Am-car mannen hadde insistert på å være til stede, men fortrakk visstnok ikke en mine mens dette pågikk. Men Hammerø innrømmer gjerne at stemningen var litt sur akkurat da.

– Vi måtte kjøpe bilen, så det spiste opp mye av budsjettet vårt. Vi har den faktisk fremdeles stående et sted.

Når Studvest spør ham om film fra Bergen, ser ikke Kjell Hammerø noen grunn til at det ikke skulle lages flere filmer her i byen.

– Det avhenger av miljøet. Man må bare utvikle gode manus, og akkurat nå er det mange slike i startgropen.

Det er jo lov å håpe at torpedotrøbbel og pengevansker blir unntaket heller enn regelen for det fortsatte filmarbeidet her i byen.

(Se anmeldelse side 14)

S Tekst: WALTER N. WEHUS / walter@studvest.no
Foto: PER CHRISTIAN SOLHEIM / per@studvest.no

60-TALLS ROCKPOP PÅ KVARTERET

Etter en turne i USA og England er de nå tilbake i Norge, og fredag 30. januar spiller The Jessica Fletchers på Kvarteret. De spiller 60-tallsinspirert rockpop, med The Kinks og The Beatles som naturlige referanser, noe de kombinerer med noe eget slik at resultatet blir både melodiøst og fengende. Gitarriff og orgelspill er bare noe av det du har i vente.

TROVERDIGHET ER LØNNSOMHET

De leter etter substans, designstudentene ved Kunsthøgskolen i Bergen. Fra 31. januar til 8. februar har hovedfagstudentene på interiørarkitektur, møbeldesign og visuell kommunikasjon utstilling på Vestlandske Kunstindustrimuseum. Der kan du få se nærmere på prosjekter som tar for seg alternative gravstøtter, farlig design, Flexible Urban Hangsuite, økodesign og ny visuell identitet for kommuner i motvind. Studentene ønsker med utstillingen å feire det grundige, det varige og det verdifulle.

ANMELDELSER

A: Nyskapende, ekstraordinært og mer-enn-forventet-kvalitet. Fremtidens klassikere. • **B:** Konge! Her finner du de gode filmene, kvalitetsmusikken og det litterære snopet. • **C:** Gir kvalitetstid, men er likevel ikke det helt store. • **D:** Heller grandiosakveld enn forum, heller biblioteket enn Norli. Middels. • **E:** Ståkarakter, men bare så vidt. Oppfølgerkvalitet. • **F:** Rune Rudberg møter Aune Sand. Glemmesak.

Testosteron fra tigerstaden

MUSIKK

Gluecifer:
AUTOMATIC THRILL
Sony/Universal

A **B** C D E F

Begynner du å få nok av dovne melankolikere med kassegitar og eksistensielle kvaler, kan Gluecifers «Automatic Thrill» være albumet som gjør bergensvinteren din litt morsommere. For med sin nye fullengder beviser hovedstadsbandet at de fortsatt er de barskeste rockerne i klassen.

Og resepten er velkjent. Som på albumet «Basement Apes» (2002), leverer Gluecifer hard og stram testosteronrock med strømmende, melodiøse gitarriff og kontant vokal. Selv om «Automatic Thrill» ikke på noen måte leverer noe revolusjonerende nytt, stadfester oslogutta at de har blitt et av de mest treffsikre bandene på rockescenen.

«Automatic Thrill» mangler kanskje den umiddelbare singelhitten som «Easy Living» fra forrige album, men både tittellåten og singelen «A call from the other side» kan, og bør, vinne folkets gunst. Også sistesporet skiller seg ut på en positiv måte. Med strofen «The good times used to kill me, now I´m good at killing time», beskriver en snakkende Biff Malibu hvordan hovedstadens små trivialiteter får timene til å gå.

Men til tross for at «Automatic Thrill» er et veldig godt album, er det ingen tvil om at Gluecifer er aller best på scenen. Som helhet kan denne kruttønna av et album bli litt ensporet. På fredag står oslobandet på scenen på Garage. Det bør bli drivende godt.

S PÅL HAUFF HVATTUM / pal@studvest.no

Humoren som forsvant

TEATER

EN MIDTSOMMERNATTSDRØM
Den nasjonale scene
Regi: Leif Stinnerbom

A B C **D** E F

Alle kjenner vel historien til *Romeo og Julie*, men *En midtsommernattsdrøm* er kommet litt i skyggen av den tragiske kjærlighetshistorien. Det er synd, fordi det er et fargerikt stykke fullt av humor, erotikk og spenning skrevet av den unge Shakespeare. Det er enda mer synd når DNS satser stort på å sette det opp, og ikke lykkes bedre.

Handlingen i stykket er usedvanlig innfløkt. I det ene øyeblikket er vi i alveverden og møter alvekongen Oberon og alvedronningen Titania som ikke er helt på go'fot med hverandre, mens vi i det neste er hos herskeren Tesevs av Athen og hans tilkomne hustru Hippolyta, som heller ikke er særlig gode venner. Vi blir kjent med de fire unge, Hermia, Lysander, Demetrius og Helena, og det er ikke grenser for hvor mye kjærlighet og intriger det er dem i mellom. Og det blir ikke mindre kaos når alveverden og luringen Pukk blandes inn og forhekser dem.

Instruktør Leif Stinnerbom har laget en oppsetning der musikk og kostymer har et folkloristisk preg. Alvene løper rundt på scenen for å skape den mystiske og kaotiske stemningen en midtsommernatt i skogen har, men det virker rett og slett ikke. I stedet skaper den markante trommingen midt mellom replikkene irritasjon og bryter med illusjonen og innlevelsen. De fire unge klarer likevel å dra opp forestillingen fra den verste smørja, og særlig Anna Bache-Wiig som Helena bidrar til å få fram humoren i stykket så publikum ikke fullstendig glemmer at det er en komedie de ser.

S KRISTIN MARIE BERSTAD / kristin@studvest.no

«You can heil Hitler in hell!»

SPILL

CALL OF DUTY

A **B** C D E F

«Call of Duty» er den foreløpige siste inkarnasjonen i den overpubliserte WW2-shooterkategorien. Spillet går imidlertid nye veier med en spillopplevelse som på en glimrende måte gjenskaper krigsfilmens intense tempo. Single player-oppdragene er en herlig miks av historiske oppdrag og inspirasjon fra filmer som «Enemy at the gates» og tv-serien «Band of brothers». Dessverre blir realismen ødelagt av arcade-elementer som blinkende «amo» og «helse». Lagspill er en essensiell del både i single og multiplayer, og en bruk av dekning og flankering er en forutsetning for suksess. Alt dette gjør «Çall of Duty» til mye mer enn et standard skytespill.

S MAGNUS ODÉEN / magnus@studvest.no

Rock'n roll fiskeball

MUSIKK

Bonk:
WESTERN SOUL
Racing Junior

A **B** C D E F

Debuten «Western soul» er fengende. Hardt og melodiøst på samme tid. En god blanding av punk, hardcore, rock og en liten dose gladpop. Mer enn hardt nok til at din mor ber deg skru av, men absolutt melodiøst nok at det er kjekt å synge med mens man tar oppvasken. Bandet består av folk som tidligere har spilt i Kung Fu Girls og Anal Babes. At det spilles rock burde derfor ikke komme som en overraskelse på noen. Februar blir en viktig måned for bandet. I løpet av de første fjorten dagen skal de nemlig slippe plate, dra på turne og spille på by:Larm. Bonk ble startet med ønske om et sett med ekstra formler innenfor rock. For å få til dette henter de derfor inspirasjon fra både gatemusikanter på Karl Johan, Motown og Sonic Youth. Om de har klart å skape ny og revolusjonerende rock stiller jeg meg tvilende til, men fengende og flott musikk det er det.

S SILJE RØRTVEIT MUNDAL / siljem@studvest.no

Psycho Cowboys

FILM

OPEN RANGE
Regi: Kevin Costner

A B C D **E** F

Det har vært langt mellom de gode, gammeldagse westernfilmene de siste årene. «Open Range» er et hederlig forsøk på å gjenopplive en sjanger der de fleste gode historiene allerede er fortalt. Kevin Costner og Robert Duvall spiller to kugutter som kommer i klammeri med den lokale rancheieren, fordi de er såkalte «freegrazers»; de lar kuene sine beite hvor som helst. En nokså standard historie med andre ord, der en ond mann styrer byen med jernhånd, og helter utenfra ser det på som sin oppgave å ordne opp.

Det er kanskje mange som fryser nedover ryggen når navnet Kevin Costner blir nevnt, og sant nok har han brennmerket sin del av kalkuner gjennom karrieren. I så måte kan han med karakteren Charlie Waite - en cowboy med vanskelig fortid og snippesken full av sosiale/mentale problemer - kutte nok et hakk i skjeftet for dårlige rollevalg. Faktisk er kompanjongen hans, Duvalls «Boss», blitt en mer interessant figur i all sin enkelhet.

Like fullt rir den rigide duoen rundt i et slags Marlboro Country, supplert av stemningsfyllende patos-musikk som allerede etter det første kvarteret når nesten lattervekkende proporsjoner. Bedre blir det ikke av at filmen titt og ofte er ufrivillig morsom, som når det blir lagt mer vekt på at Waites hund dør enn at en av vennene hans gjør det.

Det er egentlig ingen grunn til å se «Open Range» på kino, om du ikke er veldig klar for en dose under pari cowboyvrøvl.

S WALTER N. WEHUS / walter@studvest.no

Lun mafiakomedie

FILM

BARE PÅ JOBB
Regi: Kjell Hammerø

A B **C** D E F

Den middelmådige filmskaperen Robert Reiakvam begir seg stadig ut på mer eller mindre vellykkede dokumentarfilm-prosjekter. Fullstendig ukritisk til eget skrantende talent og drevet av sin iltre kones ambisjoner på hans vegne, en stadig voksende regningsbunke og midler tilveiebrakt av en psykisk ustabil bekjent i Statens Filmfond. Ved hjelp av en tilårskommen produsent iverksettes filmskaperens nyeste konsept: en dokumentar om Bergens torpedovirksomhet med kritisk blikk på torpedoenes arbeidssituasjon og mangel på formelle rettigheter. Når den opprinnelige finansieringsplanen slår sprekker og torpedoene selv tilbyr seg å ordne det økonomiske, blir filmskaper Reiakvam ufrivillig en del av sin egen film.

Det er et naivt karikaturpreg over forviklingene i denne lune mafiakomedien. Sammen med stereotypiske karakterskildringer, snedige detaljer og gjenkjennelseselementer fra bybildet gjør det filmen til søt og småvittig humre-underholdning. Men dessverre ikke særlig mer enn det. Til tross for fellesnevneren lavbudsjettert dugnadsprosjekt, blir «Bare på jobb» aldri Bergens svar på «Mongoland».

(Se også reportasje s. 13)

S EIRIN EIKEFJORD / eirin@studvest.no

STUDENTRADIOEN PRESENTERER: **UKAS ALBUM**

Palace of Pleasure – «The World Next Door»
S2 Records/Playground

Bass design outta Norway. Denne mosegamle gruppen som fordriver tiden med å skru på ekkobokser og motta spellemannspriser har jammen meg klart det igjen. Det gjør ingenting at det kan låte litt monotont og repeterende, samt at mariachi-samples er rævirriterende i lengden. Disse kara har den riktige holdningen til det de gjør, og musikken er fin å nikke til.

STUDENTRADIOEN PRESENTERER: **UKAS LÅT**

Professor Pez - «Future»
Galant Records

Professoren er tilbake! Denne gang med et sukk og et stønn over at fremtiden ikke er som Star Wars, men det gjør ikke så mye allikevel. Vi danser og ler til den snille og kloke mannens betraktninger over livet, og håper at sommeren snart kommer med øl og pene mennesker.

KRONIKK

Vil du skrive ein kronikk i Studvest? Ta kontakt med kulturredaktør Camilla Krogli Hansen på telefon 55 545221. Kronikkar vert honorert med kr. 500.

En studenfestivalsk gjennomgang

Finnes det en tradisjon og historie for studentfestivaler på Høyden? spør hovedfagsstudent i administrasjons- og organisasjonsvitenskap og tidligere pr-medarbeider i FeBer, Erik Sandquist.

Når ideen til en ny studentfestival nå dukker opp (jf. Studvest 21. januar 2004) er det på sin plass å spørre seg om nettopp dette.

I Bergen så vi det første tegnet til en studentfestival da Studentrevyen ble avholdt i 1946. Revyen holdt det gående til ut på 60-tallet. Den er noe av bakgrunnen for det som ble UKEN 1980. UKEN ble arrangert av studenter ved NHH, og har frem til i dag blitt arrangert i vårsemesteret i partallsår.

Et ønske om en felles studentfestival under UKEN-paraplyen blusset opp igjen da de hadde fått Kvarteret på føttene i 1995. Våren 1996 samarbeidet studentene ved NHH og Kvarteret om å arrangere studentfestival. Samarbeidet ble kort. Erfaringene fra UKEN-96 skulle føre til et større og mer integrert samarbeid rundt UKEN-98, men av prinsipielle grunner strandet dette prosjektet. UKEN-98 ble igjen et rent NHH-arrangement.

Erfaringene fra UKEN-96 og arbeidet med UKEN-98 hadde skapt grobunn for en visjon, og høsten 1997 ble det arrangert en pilotfestival, «I Høyden». Festivalen var et samarbeid mellom Kvarteret og Hulen. «I Høyden» oppfattet seg selv som et pilotprosjekt for en kommende festival som skulle arrangeres med utgangspunkt i de to institusjonene i oddetallsår. «I Høyden 97» ble et vellykket arrangement som er relativt godt dokumentert i ulike arkiver på Kvarteret. Festivalen hadde hovedfokus på musikk, men den hadde også innslag av foredrag, teater og film på Kvarteret og Hulen fra 8. til 19. oktober 1997.

Med intensjonen fra «I Høyden 97», et ønske fra Kulturstyret og stiftelseskapital fra en 50-årsjubilerende samskipnad ble Studentfestivalen i Bergen stiftet den 23. april 1998 av SiB. Festivalen fikk navnet FeBer, Festival Bergen, og ble for første gang arrangert høsten 1999. FeBer var organisert som en stiftelse med et representantskap som øverste organ. Den daglige driften av organisasjonen og gjennomføringen av festivalen ble overlatt til et valgt styre på sju personer.

Som festival var FeBer en paraply som samlet det som skjedde i studentmiljøet i Bergen i et eget program. Styret arrangerte selv kun noen få av festivalenes rundt 100 arrangementer som ble avholdt fra 6. til 17. oktober 1999. PR-budsjettet utgjorde den klart største delen av festivalens økonomi. Programmet ble, med unntak av en egen festivalavis, plakater og flyers, i hovedsak annonsert og omtalt i studentmedier. Selv om programmet kom sent ut, var festivalen utad en suksess med god oppslutning på arrangementer og til dels god spredning i programtilbud og lokalisering. FeBer 99 kunne blitt en god start på en tradisjon med studentfestivaler for og av alle studenter i Bergen. Men slik skulle det ikke gå.

Da FeBer 99 var over forsvant alle som hadde vært i ledende stillinger. Det ble ikke en gang ryddet ut av kontoret. Det var derfor en uoversiktlig situasjon som ventet det nye styret som skulle begynne arbeidet med FeBer 01. Det skulle vise seg å bli vanskelig å skaffe folk, og lenge var det bare en person i styret. Styret hadde liten eller ingen grad av overlapping med det avtroppende styret fra 1999. Den økonomisk og administrative situasjonen var lite oversiktelig både for styret og et representantskap som i stadig mindre grad klarte å fungere som et kompetanse- og bindeledd i festivalen.

Høsten 2001 ble den andre og siste FeBer festivalen arrangert. FeBer 01 varte i 4 dager fra 10. til 13. oktober og besto i hovedsak av en plakat som samlet det som skjedde på Hulen og Kvarteret til et festivalprogram. Det ble aldri avholdt noen oppsummerende møter eller forsøkt valgt et nytt styre. I februar 2002 ble det på initiativ fra Kvarteret avholdt et representantskapsmøte der det ble vedtatt å legge ned festivalen dersom det ikke lot seg gjøre å finne et nytt styre. Da dette ikke lyktes, ble festivalen formelt lagt ned 23. mai 2002. Stiftelseskapitalen på 50.000 var da brukt opp til drift.

Hvorfor lykkes det ikke festivalen å bygge videre på den gode starten fra 1999? Svaret på dette ligger i overgangen mellom stiftelsen av FeBer til arbeidet med den første festivalen.

En ny studentfestival må først og fremst kunne svare på hvorfor Bergen trenger en slik festival.

Her forsvant de fleste initiativtakerne og nye personer kom inn i alle ledd. Dette gjentar seg flere ganger i festivalens korte historie. I utgangspunktet skulle representantskapet fungere som et kompetanse- og bindeledd mellom medlemsorganisasjonen i representantskapet og styret. I praksis var det vanskelig å skape kontinuitet i hvem som fungerte som representanter og det var en utfordring i seg selv å avholde vedtaksdyktige møter. Siden intensjonen fra stifterne og initiativtakerne ikke ble overført til de nye representantskapsmedlemmene må det ha vært vanskelig å skape en eier- og fellesskapsfølelse til festivalen. I praksis ble mange prinsipielle og organisasjonsmessige diskusjoner ført utenfor representantskapet og overlatt til styret og de ulike arrangørene som skulle ha sine arrangementer med i festivalparaplyene. Mangelen på kontinuitet mellom styrene i FeBer førte til liten eller ingen læring i organisasjonen. Uten identitet i studentmiljøene døde FeBer-initiativet i praksis ut før den første festivalen var arrangert.

En ny studentfestival må først og fremst kunne svare på hvorfor Bergen trenger en slik festival. Hva skal den bidra med, og hvor skal den plassere seg i studentmiljøet og mellom de allerede eksisterende festivalene? I dag er det i de aller fleste sammenhenger studenter som står bak, eller er medvirkende i, Bergens frivillige kulturliv. Kanskje er det ikke bruk for en festival, men heller en høyning av status og markedsføring av den betydningen studentene i Bergen har for byens kulturliv? Jeg ønsker initiativtakerene til den nye studentfestivalen lykke til både med planleggingen og legitimering av en ny studentfestival.

UKEN SOM GIKK

På kamp: Håkon Eikesdal / hakon@studvest.no

Universitetet mot NHH i førstedivisjonsoppgjør

BSI Innebandy vant 6 - 3 over Handelshøyskolens innebandylag i Fantofthallen på søndag. Universitetsspillerne fikk uttelling på de fleste gode sjansene, og til tross for et par mål der flaksen scoret mer enn BSI, var resultatet fortjent.

BSI ligger midt på rekka i førstedivisjon, og har ikke vært i fare for å rykke ned. Vinnerlagets kaptein, Endre Vollsund, mente likevel de trengte resultatet. – Det er altfor lenge siden sist vi slo NHH, dette var på tide.

K
KULTUR

28. januar 2004

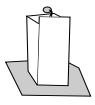
UNGE SVENSKER I BERGEN KUNSTHALL

Fram til 22. februar vil det være mulig å få med seg verkene til tre ulike, men unge og lovende svenske malere i Bergen Kunsthall. Niklas Engvalls prosjekter skildrer bygninger om en stor del av befolkningen befinner seg i til daglig; skoler, kjøpesenter og kontorbygg. Disse kan virke triste og usynlige, men de utgjør en viktig del av livet vårt. Andreas Eriksson er eklektiker og bruker og mikser stiler fra hele maleriets historie. Carl Magnus Thoréns malerier legger opp til en kontemplativ, meditativ sansning og etablerer en passasje til det ubegripelige og utilgjengelige, heter det i en pressemelding.

SPANIAS NASJONALOPERA I GRIEGHALLEN

Den spanske mesterdirigenten Rafael Frühbeck de Burgos er tilbake i Bergen, og denne gangen har han med seg en rekke spillende og dansende kolleger. Sammen med Bergen Filharmoniske Kor skal de torsdag og fredag framføre Spanias «nasjonalopera», «La Vida Breve» (det korte livet) av Manuell de Fallas. I tillegg skal de framføre Franz Schuberts ufullendte symfoni, et «privat» verk som for alltid vil representere et mysterium i musikkhistorien.

KULTURVEKE

MØTER/DIVERSE

TEMAMØTE: GUDSBILDER OG GUDSFORGIFTNING
Speilsalen på Kvarteret, onsdag 28.01, kl. 1930.
Arr.: Bergens kristelige studentforbund.

AKSJONSMØTE MOT OKKUPASJONEN AV IRAK
LO-kontoret, 2. etg. Folkets Hus i Teatergaten, onsdag 28.01, kl. 1930.
Arr.: Fredsinitiativet.

LAST THURSDAY
Aud. 1, Realfagbygget, torsdag 29.01, kl. 19.
Arr.: Bergen (BSD and) Linux User Group.

SPILLKVELD
Maos på Kvarteret, fredag 30.01, kl. 19.
Arr.: UgleZ.

RF'S GENERALFORSAMLING
Teglverket på Kvarteret, søndag 01.02, kl. 1430.
Arr.: RF.

STUDENTGUDSTJENESTE (SE S. 12)
Korskirken, søndag 01.02, kl. 19.
Arr.: Bergen kristelige studentlag.

ÅPENT AKTIVISTMØTE
Maos på Kvarteret, tirsdag 03.02, kl. 19.
Arr.: Internasjonale sosialister.

MUSIKK

SENSIBLE EVENING: STANDING OVATION
Den Stundesløse, onsdag 28.01.

SPANIAS NASJONALOPERA
Grieghallen, torsdag 29.01 og fredag 30.01, kl. 1930.
Arr.: Harmonien.

FRANK HOVLAND BAND
Den Stundesløse, torsdag 29.01.

PALACE OF PLEASURE
Teglverket på Kvarteret, torsdag 29.01, kl. 22.
Arr.: RF.

ANDREAS SEGROV BAND
Hulen, torsdag 29.01.

GLUECIFER (SE S. 14)
Garage, torsdag 29.01.

RTT - TRIBUTE TO JOHNNY CASH
Garage, fredag 30.01.

TUR PÅ TOUR: JUBILEUM
Hulen, fredag 30.01.

THE JESSICA FLETCHERS
Teglverket på Kvarteret, fredag 30. 01, kl. 22.
Arr.: ASF.

MINOR MAJORITY + FRANK SCHØNBERG
Teglverket på Kvarteret, lørdag 31.01, kl. 22.
Arr.: ASF.

STÅOPPJAZZ: PISTOL&MOTORCYCLE - JARLE VESPESTAD OGHELGE «DEATHPROD» STEN
Storelosjen på Kvarteret, lørdag 31.01, kl. 2230.
Arr.: ASF.

LESLIE
Speilsalen på Kvarteret, lørdag 31.01, kl. 2345.
Arr.: ASF.

STUDENTKRO
Hulen, lørdag 31.01.

UNKNOWN JOE
Garage, lørdag 31.01.

TRIBUTE TIL 70- OG 80-TALLS BAND
Den Stundesløse, fredag 30.01 og lørdag 31.01.

FILM

PERSONA
USF, onsdag 28.01, kl. 19.
Arr.: Cinemateket.

BLOW OUT
USF, onsdag 28.01, kl. 19.
Arr.: Cinemateket.

MANHATTAN MURDER MYSTERY
Studentsenteret, torsdag 29.01, kl. 21.
Arr.: Filmklubben.

VISKNINGER OG ROP
USF, fredag 30.01 og søndag 0102, kl. 19.
Arr.: Cinemateket.

SWEET MOVIE (SE S. 9)
USF, fredag 30.01 og søndag 0102, kl. 21.
Arr.: Cinemateket.

MED GRIMM OG GRU (SE S. 12)
Studentsenteret, mandag 02.02, kl. 21.
Arr.: Filmklubben.

Selge annonser for Studvest?

Studvest skal ansette annonseselgere. Personer som har kontakt med våre gamle kunder, oppsøker nye, potensielle annonsører og jobber i tett samarbeid med ansvarlig redaktør i Studvest.

Jobben innebærer omkring tyve timers arbeid i uka og det kan bli aktuelt med kontortid. Annonseselgerne lønnes med 15 prosent provisjon, omkring 10-15.000 kr i måneden.

Relevant erfaring er en fordel.

Svarfrist: 4. februar.

Ta kontakt med:

Ansvarlig redaktør
Vemund Jensen
55 54 52 06 / 98 66 90 48

vemund@studvest.no

STUDENTRADIOEN 107,8 | 104,1 | 106,1Mhz

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
17.00 Skumma Kultur	**17.00** Tirsdag Tirsdag	**17.00** Plutopop	**17.00** Kinosyndromet	**17.00** Helge	**13.00** Livstids-magasinet	**13.00** Hestejazz
18.00 Jazzonen	**19.00** Metal Daze	**19.00** Aggresso!	**18.00** Det Offentlige Rom	**18.00** Feita FM	**14.00** Alternatip!	**13.30** Levende Ord
19.00 Monitor			**18.30** Rens Ditt Øre		**15.00** Goth og sånt...	**14.00** Brunsj
			19.00 Electrolux		**16.00** The Realness	**15.30** Akademia
			00.00 Nattsending			

LESARINNLEGG

Vil du vere med og setje dagsorden for studentane? Har du ord for meiningane dine? Skriv eit lesarinnlegg til Studvest. Innleveringsfrist er fredag klokka 16:00. Ikkje meir enn 500 ord. Vi forkortar innlegga om nødvendig.

Etterlysning fra Foreningen av Maktesløse Givere

Vil verdens rikeste og mest-forbrukende person være vennlig å melde seg. Vi ønsker å gjøre deg oppmerksom på det enorme ansvaret som hviler på deg.

Foreningen av Maktesløse Givere (FMG) er en sammenslutning av studenter, offentlig ansatte, privat ansatte, organisasjons- og næringslivstopper og bedriftseiere som alle, til tross for våre forskjeller, har sett den skrikende nøden og urettferdigheten i verden. Mange mennesker dør på grunn av fattigdom og mangel på beskyttelse og elementære helsetjenester. Blant dem er mange barn. Mye av denne fattigdommen og nøden kunne vært avskaffet dersom bare bistandsorganisasjonene hadde hatt penger til å yte mer hjelp. Disse pengene finnes, vi – medlemmer av FMG – har dem og vil så gjerne gi dem der de trengs. Men vi er alle forhindret.

Studentene blant oss synes det er urimelig at de som har aller minst å rutte med, og som attpå til må låne til livets opphold, skal gi før de med arbeidsinntekt gjør det. Blant de yrkesaktive har de offentlig ansatte et sterkt ønske om å dele, men først når de bedre betalte i næringslivet gjør det. Disse er i sin tur fullt klar over at de bør hjelpe de fattigste, men de kan ikke la de høyt gasjerte sjefene sine løpe unna sitt ansvar og holder derfor igjen inntil videre. Organisasjons- og næringslivstoppene ser sitt ansvar, men ønsker at de virkelig bemidlede – bedriftseierne og aksjemagnatene – skal være med å dra lasset. Men de norske kapitaleierne mener de bare er for småkårsfolk å regne, sammenlignet med kapitaleiere i andre land og avventer derfor.

Problemet er ført helt til topps i FMG og den internasjonale moderorganisasjonen Powerless Donators` Association, uten at vi har kunnet finne en løsning. Derfor henvender vi oss til deg, du som har den største formuen og det høyeste luksusforbruket i verden. Du som har så mye, åpne pengesekken for bistandsorganisasjoner som kan lindre nød og avskaffe fattigdom. Da gjør du det også mulig for verdens nest rikeste å gjøre det samme, og så kan den tredje i rekken følge på, deretter den fjerde og den femte – hele veien ned til våre fattigste medlemmer, studentene, som tross alt er en himmel rikere enn de virkelig fattige i verden.

SIVERT STRAUME
FMG

PAX AMERIKA

Det som fascinerer med meg med Torstein Lunde, venner av Amerika og andre såkalte USA-elskere er deres totale mangel på forståelse av de kritiske tingene som foregår i det amerikanske samfunnet. Lunde påpeker i sitt innlegg i forrige Studvest hvordan USA inneholder mange subkulturer og et stort mangfold av ulike kulturer. Der er jeg faktisk helt enig med ham. Både jeg og flere andre er store fans av amerikanske forfattere, filmer, musikk og mye annet. Hadde det ikke vært for USA mener jeg faktisk at verden hadde vært litt gråere. Vi har sikkert mye å takke USA for, men hva det har med de siste årenes harde kritikk mot USA forstår jeg jammen ikke. Det virker som Lunde og hans meningsfeller sliter med å se noe som helst kritisk med USA overhodet. Det virker som om USA for noen er blitt en religiøs retning, og uansett hva de gjør så er det riktig. Det minner meg mye om hvordan enkelte Israel-venner ser på Sharon sin terror som berettiget etter Bibelen. Bush har de siste årene innført en standard på politikk som er så langt til høyre at han får FrP til å se ut som SV. Lover som gjør det mulig å invadere andre land hvis de vil utlevere amerikanere til den internasjonale straffedomstolen samt lover som gjør det mulig for amerikanske myndigheter fritt til å operere i alle land i verden uten landenes myndighet eller viten er vedtatt. Fangene på Cuba som sitter der under uverdige forhold uten lov og dom. Jeg kunne tenke meg å spørre Lunde om det er galt å kritisere dette eller har Høyre plutselig bare forandret sitt syn på rettssikkerhet. Når Bush i tillegg ser ut til å ikke bry seg om Kyoto eller noen som helst annen miljøavtale må man begynne å rope et meget høyt varsko. Frihandel er jo noe høyrefolk er så glad i. Bush også, så lenge det ikke går utover amerikanske interesser. Noe man fort kunne se når WTO måtte sette en effektiv stopper for Bush sitt forsøk på å sette opp ståltollen.

Listen kunne vært meget lang, men jeg skal stoppe her. Mens president Clinton gjorde sitt for å åpne USA for verden har Bush gjort sitt for at USA skal få lov til å gjøre akkurat som de vil. Krig skal man kunne få lov å gå til selv om det gjelder å lyve for sine allierte. Collin Powell løy i FN. Etter snart et år er det ikke funnet et masseødeleggelsesvåpen i Irak. Det jeg savner er at USA begynner å ta opp ideene sine fra deres fantastiske grunnlov. Skulle ønske at Lunde og hans meningsfeller kunne begynne å diskutere sakene som ligger til grunn i stedet for å hamre løs på folk som anti-amerikanere . Det er politikkens innhold, ikke det amerikanske samfunnet man kritiserer. I likhet med at jeg mener jeg har rett til å kritisere Sharon sin terror uten å bli kalt antisemitt av den grunn. Slik form for argumentasjonsteknikk eller rettere sagt hersketeknikk er ikke annet en et skalkeskjul for deres frykt for måtte svare for kritikken som ligger der. Michael More gjør det, men etter Lunde sine meninger er vel han antiamerikansk også. USA er et land som alle andre land som må følge de spilleregler og lover som gjelder. USA er et land ikke en religion. Er du enig i det, Lunde?

TROND WATHNE TVEITEN
MEDLEM AV INTERNASJONALT UTVALG I UNGE VENSTRE

Erfaringsproblematikk

Det er et ordtak som sier at har man først lært seg å sykle, så glemmer man det aldri. Sammenligner man dette med den erfaring som foregår på det politiske plan, og innen den imperialistiske mentalitet som dominerer innenfor den vestlig orienterte arena - og som gang på gang utøves uten at man tar til etterretning at det er gjennom erfaring og atter erfaring at man sakte men sikkert lærer av de feil man utøvde i går - så forblir man erfaringssløs, og det hele gjentar seg i uvitenhet og dårskap (eller skal vi si det som det er - direkte galskap). Selv et lite barn begriper dette uten videre vanskeligheter og tar således innover seg de fordelene man gjør seg gjennom å lære gjennom erfaring.
Kanskje det er derfor man vil oppleve det om og om igjen. Kanskje denne ideen om repetisjon har smittet over på hvordan man skaffer seg erfaringer. Har man erfart noe - så vil man erfare det samme igjen og igjen. Bare så synd at det innen «visse kretser» undergraver betydningen av erfaring, og samtidig undergraver enhver erfaring i det hele tatt. (les: globalimperialismens diktatur). Gjør man ting om igjen er det som om tiden (fortidens problematikk) står stille. Men tiden går selv om det ikke ser slik ut. For Dante var denne gjentakelsen et bilde på Helvete.

Det å gjøre fortida én gang til er hva man drømmer om i krigsimperialismens stadig oppadgående krigshysteri. Bare så synd at selv om det i praksis er mulig, er det faktisk prinsipielt erfaringsmessig umulig.

Med fortsatt håp om en fredelig «fordelingsfremtid» for oss alle på denne – vår felles jord.

WILLY BJØRNDAL

Gratis Lokaler

Fagfester,

Eksamensfester?

Cafe Clue

fusion

KAFFE&BAR

For gunstige avtaler,

Tlf 55 32 59 00 Mobil 93 40 40 68

E-post: cafeclue@online.no

AKTUELLE STUDENTTILBUD

FRA SiB våren 2004

Vi minner om følgende tilbud fra Studentenes Rådgivningstjeneste og TOMAS (Trivsel og mestring av studiene):

Studentenes Rådgivningstjeneste

Individuelle rådgivningssamtaler
Parsamtaler
Veiledning i gruppe
Sorggruppe
Gruppe for aleneforsørgere

Dersom du er interessert, ta kontakt med Hilde Skjærstad,

hilde.skjarstad@sib.uib.no, tlf. 55 54 51 28 eller

Leikny Lavik, leikny.lavik@sib.uib.no, tlf: 55 54 52 44

Se utfyllende informasjon på våre nettsider:

www.sib.uib.no/Rådgivning og helse.

TOMAS

Ta Ordet! Kurs i muntlig presentasjon for studenter som gruer seg for muntlig presentasjon - oppstart i februar.

5 samlinger

-

Mastergruppe/ hovedfagsgruppe for studenter som sliter med å bli ferdig med

SiB

Fotograf?

Lyst til å bli fotograf i Studvest?

Spørsmål:
55 54 52 21 / 93 42 75 07
henrik@studvest.no

Fra London, Stockholm, Hamburg, New Dehli, Beijing, San Diego - nå også i Bergen!

Acem Meditation

avspenning - overskudd - egenutvikling

Informasjonsmøter:
Tir 20/1 kl 16 Realfagsbygget ("Møterom" i innkomst-etasjen)
kl 18 Marken 17
Ons 21/1 kl 12 Det Akademiske Kvarter (2.etg)
kl 18 Marken 17
Tor 22/2 kl 18 Marken 17

Kurs begynner:
Tir 10/2 kl 18, Marken 17
Man 19/4 kl 18, Marken 17

** Påmelding FU 55 55 36 10*

Tlf 23 11 87 00 www.acem.no

ACEM

Annonsere i Studvest?

Vi leses av over

10 000

studenter hver uke.
Ring 55 56 38 30
eller
se våre nettsider for mer informasjon:
www.studvest.uib.no/annonser
Rabatter for studentorganisasjoner.

sibpizza

pizza á la carte i grillen

Rykende fersk, rett fra steinbunnsovn med friske råvarer og deilig ost... nammenamm!

Godt utvalg og gode priser! Vi har øl og vin rettigheter.

SIB

Studentkafeene

i samarbeid med Coca-Cola

Studentsamskipnaden i Bergen

www.sib.uib.no

APROPOS

D-Strict/ Andes allies!

Fortvilte og oppjaga D-Strict-tilhengjarar har lenge etterlyst meir rural poesi frå den suksessrike rappe-gruppa. Nettsida vår har vore nede fleire gongar på grunn av stor pågang. Men fortvil ikkje, no er me attende med meir folkeopplysning og bygdekamp! Trioen sin feminine tredjedel kan øvebringja ei oppeldna helsing frå våre indiansk-ætta bondebrør og systre i dei andinske høgfjella. Med bandopptakar og stipend frå Norsk Bonde-og småbrukarlag og ein hemmeleg beundrar i Finansdepartementet (nei, me seier ikkje kven det er!), har DJ Mor Åse farta i fjell og dalar i det Ekte Amerika og samla inn stoff til vår nye skjeve: «Jump Andes!!- the new hipp hopp sound vol. 1». Teksten er øvesett og bearbeita frå inka-urspråket quechua av DJ Mor Åse, og me ber soleis om takhøgd for at noko av den opprinnelege meininga kan ha gjenge tapt i øvesetjinga. Låta er sjølvsagd akkompagnert med gruuvy panfløyter, og blir framført femstemt.

This one goes out to...the brothers in farms.....!!!! Rock your flutes and join the beat...!!!

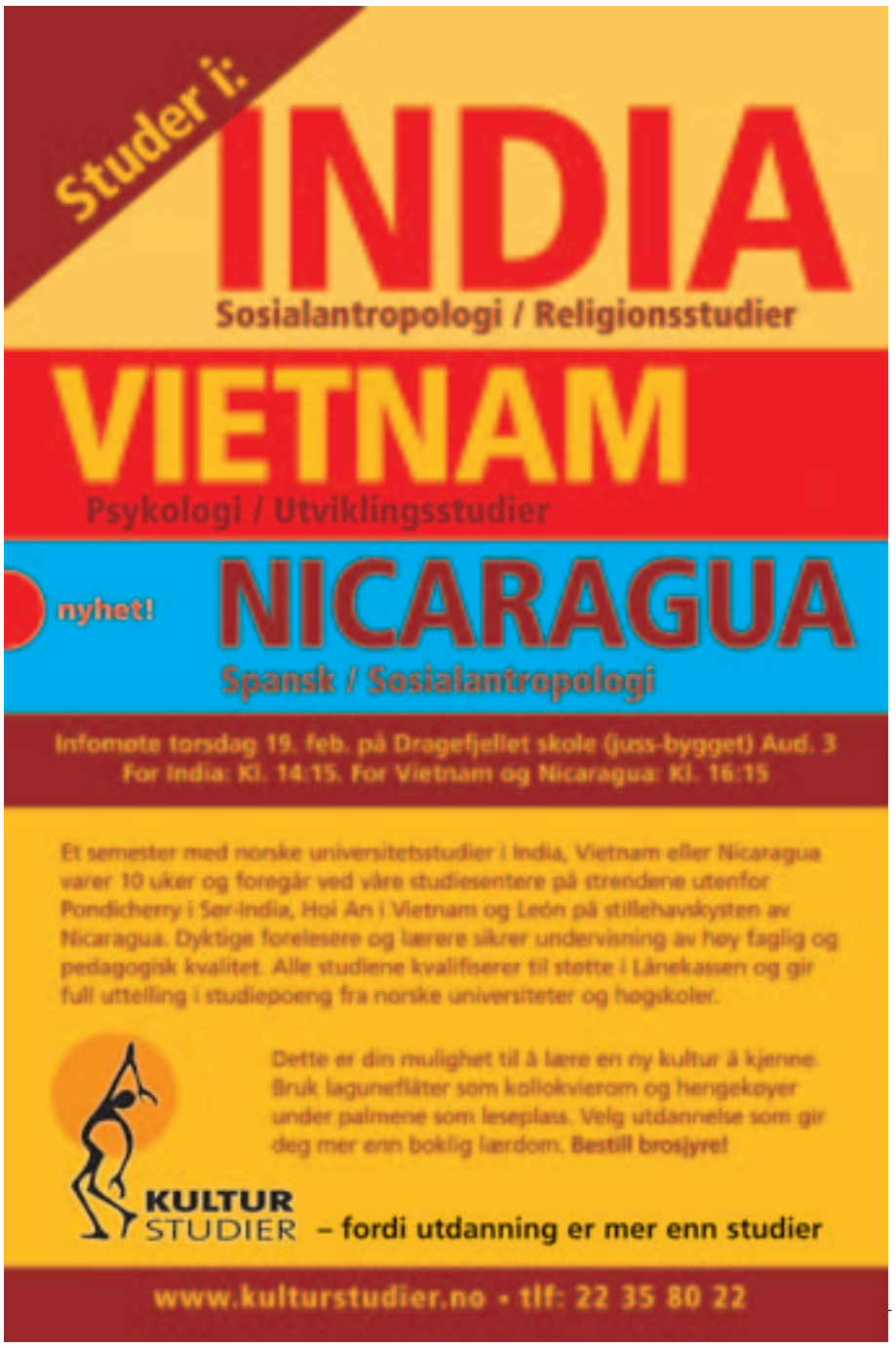
*Me gav dykk mais, kakao og pote**
men sjå, kva gav de oss?
sverdslag, ran og syfilis,
og blodstenkt fjell og foss!
De kalte det ei oppdaging,
og feira dei kvite menn,
«sjå, det var jammen heltemot, me ville gjort det igjen!»

I lenker lagt, til spott og spe,
*me slava for chemwbann***
rikdomen de tok frå oss,
og bygde dykkar land.
Men fekk me fred då lenker rauk,
har me sett ein kompensasjon?
Nei, framleis får me ingenting,
og høyr, her er vår dom:

No lagar me ein bondehær,
med maursyre og spett!
Me inntek børs og katedral,
og kjempar for vår rett!
Om de i nord vil vera med,
so kom og heng dykk på!
me underlegg oss kvitsnippar,
og let bondediktaturet rå!

*Nynorsk for den omtykte grønsaka potet som har sitt opphav på det latinamerikanske kontinent. Er sidan blitt ei del av den norske folkesjela på lik linje med brunost, VG og komtemplerande turar i myr og kratt.
**Eit lite flatterande ord som eg ikkje turde oversetja grunna den nye ansvarlege redaktøren sin knallharde sensur-politikk mot kjønnsfikserte ukvemsord. Ordet hentydar blant anna til kvitingar sine kvite rumper og kvalmande kroppslukt.

DJ Mor Åse

S

STUDVÆRST gir deg Sex i kvardagen

I dag: Spansk Flue

Teksten er i sin heilskap henta frå boka «ALT OM SEX» (Med den fulle tittelen «Endelig! En doktor forteller Dem - ALT De alltid har ønsket å vite OM SEX, som de hittil har vært redd for å spørre om! (Med samleiestillinger i detaljerte fotos.)» av Dr. David R. Reuben. (Ja-forlaget 1971))

Hva med «virkelig» afrodisiaka såsom «Spansk Flue»? Hva er det? Hvordan virker det?

«Spansk Flue» er — pussig nok — rett og slett en spansk flue. Nesten da. Stoffet er laget av små skinnende, «illsinte» tordivler som forekommer i sydlige Frankrike og Spania. Disse insektene blir tørret og pulverisert, og deretter kjemisk behandlet slik at det lages et ekstrakt av dem. Dette kalles *kantardin*. Og når man har inntatt en dose av dette — da skal morroa begynne — menes det. Som vi alle har lest, skal man i hemmelighet dryppe et par dråper i jentas drink. Og om hun så har vært både nonne og isfjell *før* — så skal hun nå forvandles til en umettelig sexgalning som tigger en om å slukke hennes hoftebrann.

Dere husker historien om den unge mann som lurte noen dråper «Spansk Flue» i jenta, kjørte ut til et passende sted og begynte å kline? Jenta ble vill og gal, utmattet kavaleren etter kort tid, og fortsatte så med å ta gearstanga og alt som var av knotter på dashbordet. En søt historie, hva?

Her er en mer troverdig versjon: Ti minutter etter at piken drakk «elskovseliksiren», falt hun sammen i krampetrekninger, ble kjørt til sykehuset i ambulanse — og kavaleren endte kort etter i en celle. Jenta hadde 50 % sjanse til å overleve. Døde hun, ville han få tiltale for uoverlagt drap.

Men hvis det er så farlig, hvordan ble saken så populær?

«Spansk Flue» er udiskutabelt et finfint afrodisiaka — for krøtter. Dette er problemet: hos mennesket er dosen som virker kjønnsstimulerende, og som dreper — omtrent den samme. En atten års pike på 55 kilo trenger det samme for å bli kåt som ei ku på 4—500 kilo. Det som gjør kua bare kåt og intet mer, dreper jenta. Og saken har også en annen side: *vil* ikke en pike, kan man finne seg en som vil. Men *vil* ikke ei ku, er hun uten verdi for eieren for en hel melkesesong, samt tapet av avkom.

Hvordan virker «Spansk Flue» på dyr?

Giften når fort frem til urinblæren og går i urinen. Det svir i blæren og urinrøret, og muskelsammentrekningene får de omkringliggende muskler til å trekke seg sammen — med seksuell opphisselse som følge. Hos hunnene svulmer kjønnsspalten opp, skjeden kiler, klitoris er stiv. Hos hannen blir penis smertefullt stiv. Dyr som har fått denne gift i seg, parrer seg hovedsakelig for å bli kvitt den intense kilingen eller den smertefulle ereksjonen. Det er som å klø seg for å få bort en frykteleg kløe. Ingen som har sett en slik forestilling mellom dyr, ønsker å prøve det på seg selv.

Der er bare én viktig grunn til at mennesker skulle bruke «Spansk Flue». I meget uttynnet form er stoffet en brukbar erstatning for sennep!

Oppheving av tyngdekraften

Vi har lenge forsøkt å oppheve tyngdekraften, og har nå nådd dyreforsøksstadiet. Vi har testet prof. Borings aksiomer. De sier at en syltetøysskive alltid faller med syltetøysiden ned og at en katt alltid lander på beina. Derfor skal en katt med en syltetøysskive på ryggen (se bilde) ifølge teorien aldri lande.

EKSPERIMENTET

Vi fikk et skammelig avslag fra fagetisk råd (pingler) og ble nektet å bruke en levende katt. Derfor ble det forsøksbamsen Laika som mer eller mindre frivillig kastet seg utfor balkongen og ned i den botaniske hage.

Forsøk 1: Uavgjort, Laika lander på siden og bryter begge Borings aksiomer.

Forsøk 2: Med et elegant telemarksnedslag beviser Laika at katten er mektigere enn syltetøysskiven.

Forsøk 3: Laika svever nedover, fanget mellom to aksiomer og en naturlov. Fremdeles uvisst hvordan landingen ble.

NESTE FORSØK: ER PENNEN EGENTLIG MEKTIGERE ENN SVERDET?

KLAR, FERDIG...

SMØRING.

TELEMARKNEDSLAG.